

1 petak, 14.11.2003.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Svjedok je ušao u sudnicu]
4 [Optuženi su ušli u sudnicu]
5 ... Početak u 09.01h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Gospodine tajniče, najavite predmet,
10 molim.
11 SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Predmet IT-02-60-
12 T, *Tužitelj protiv Vidoja Blagojevića i Dragana Jokića.*
13 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Hvala Vam najljepša. Dame i gospodo,
14 dobro jutro. Ukoliko nema ništa o čemu bi strane u postupku htjele obavijestiti
15 Vijeće, mi ćemo nastaviti sa ispitivanjem koje vodi tužitelj.
16 Gospodine McCloskey, izvolite.
17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Dobro jutro, svima.
18 SVJEDOK: RICHARD JOHN BUTLER [nastavak]
19 Ispituje g. McCloskey: [nastavak]
20 [Tužilac ispituje putem prevodioca]
21 [Svjedok odgovara putem prevodioca]
22 P: Gospodine Butler, sada ćemo početi razgovarati o nekim pitanjima iz
23 Vašega iskaza koja se odnose na zonu Zvorničke brigade, a mislim da smo u
24 kronološkom pregledu događaja negdje došli do 13. jula. Recite, molim Vas, koji
25 je prvi dokazni predmet koji nas vodi u ovo područje?
26 O: Ja bih se vratio na dokazni predmet Tužiteljstva 208, kojega smo
27 vidjeli jučer. Kako bismo si osvježili sjećanje o jednom kratkom razgovoru
28 između pukovnika Milanovića, oficira Drinskoga korpusa, te dežurnog oficira
29 Palme u vezi sa zahtjevom o dostupnosti buldožera sa kašikom, odnosno bagera, te
30

1 da mu je rečeno da nema ni jednog na raspolaganju u tom trenutku. To je prvi put
2 da vidim u nekom dokumentu, odnosno u presretnutom razgovoru, da vidimo zapravo
3 jedno prebacivanje kriminalne aktivnosti, odnosno, upletenost Zvorničke
4 pješadijske brigade u potencijalno krivično ponašanje.

5 Sljedeći dokument je dokazni predmet tužitelja P510. Ovo je putni radni
6 list vozila za jedno vozilo, jedno konkretno vozilo Zvorničke brigade. U ovom
7 slučaju se radi o vozilu Opel Record registarske oznake P-4528. Uzevši u obzir
8 neke pozadinske informacije treba znati da svako vozilo u Zvorničkoj
9 pješadijskoj brigadi, ustvari, svako vozilo u svim jedinicama VRS-a se temeljem
10 pravila moralo održavati, odnosno voditi jedan dnevnik, tj. putni radni list,
11 koji je ažuriran svakodnevno, a u kojem su se nalazili podaci u vezi sa pređenim
12 kilometrima, potrošenim gorivom i drugom; rutinskom održavanju vozila te drugim
13 stvarima koje su se morale bilježiti u vezi sa svakodnevnim funkcioniranjem
14 vozila.

15 Ovo konkretno vozilo, registarske oznake P-4528, je u julu 1995. radilo
16 pod kontrolom pomoćnika komandanta za bezbjednost Zvorničke brigade. A trojica
17 ljudi koji su ovdje navedeni, Milorad Mirković /u engleskom transkriptu:
18 "Birčaković"/, Mirko Ristić i Miško Arapović, su pripadnici čete vojne policije
19 Zvorničke brigade.

20 P: Kako to znate?

21 O: U dijelu dokumenata koje smo zaplijenili iz Zvorničke brigade, mi smo
22 zaplijenili i radni raspored jedinica za jul 1995. A tu se nalaze imena ovih
23 ljudi kao pripadnika vojne policije, u toj evidenciji.

24 Ako pogledam sada 2. stranicu prijevoda na engleski- Prije nego što
25
26
27
28
29
30

1 učinim, mogu Vam pokazati kako zapravo izgleda putni radni list na B/H/S-u. Ako-
2 Jedna stranica nedostaje. Evo ga. Ovo je 1. stranica. Tu, dakle, na njoj su
3 rukom napisana imena Mirka Ristića, Miška Arapovića i gospodina Birčakovića, na
4 tom dokumentu.

5 Na drugoj stranici dokumenta bih skrenuo pažnju Sudu na unešene podatke
6 za 13. juli 1995. A tu piše, označena su putovanja koje je vozilo obavilo toga
7 dana. "Standard" je zapravo garnizon Zvorničke brigade. To je bivša tvornica
8 cipela "Standard". IKM je naravno istureno komandno mjesto, Zvornik lokal. A
9 zatim se navode putovanja za Orahovac, Zvornik, Orahovac, nazad u *Standard*,
10 zatim dolje u Bratunac i onda povratak u Zvornik.

11 P: Gospodine Butler, vidim da nema upisanih vremena. Može li se
12 ustanoviti iz ove evidencije u koje doba dana su ta putovanja obavljena?

13 O: Ne. No, primijetio bih da smo uspjeli ustanoviti općenito broj ljudi
14 u vozilu - tu je napisano 3 - te ukupan broj pređenih kilometara u tom smislu, a
15 to je 209 kilometara toga dana. Ako sada pogledamo što piše za 14. juli, na 3.
16 stranici prijevoda na engleski, najprije piše da je zapravo vozilo radilo za VP,
17 odnosno vojnu poštu 7469, što je zapravo vojna pošta Zvorničke brigade, a odnosi
18 se na putovanja za "Standard", Orahovac, Divić. A također se spominje i mjesto
19 Ročević; 164 kilometra toga dana. Dalje, 15. jula: Karakaj, Ročević. Još jedno
20 putovanje u Ročević, Kozluk. 16-tog odlasci u Kulu - znamo za školu u Pilici -

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1   zatim samu Pilicu; lokal - što tumačimo lokalno, dakle gradsko područje Zvornik,
2   pa "Standard", Kozluk, Ročević. 17-toga isto vozilo ide u Kravicu i zatim se
3   vraća u područje Zvornika. Dakle, ako pogledate obrazac kretanja ovog konkretnog
4   vozila od 13. do 17. jula, mnoge lokacije na kojima se ovo vozilo zaustavlja su
5   zapravo znana mjesta na kojima su se držali Bošnjaci Muslimani, muškarci, u
6   školama u zoni Zvorničke brigade.

7   P: Postavit ću Vam pitanje o jednoj od tih lokacija, naime, o Orahovcu.
8   Mi smo o Orahovcu nešto čuli 14-oga jula, naime, da su tamo zarobljenici držani
9   i pogubljeni. Zna li je li postojala bilo kakva vojna namjena te škole prije
10   14. ili poslije 14. jula? Dakle recite nam nešto o Orahovcu i o toj školi.

11   O: U jednome trenutku trajem 1992. godine škola je zapravo bila
12   korištena kao komanda Zvorničke pješadijske brigade. Ali, u julu 1995., po mom
13   najboljem znanju i na osnovi istraživanja dokumenata i drugih podataka, ta škola
14   nije imala nikakvu potencijalnu, odnosno, nije imala nikakvu aktivnu vojnu
15   upotrebu još od početka jula pa do otprilike 16. ili 17. jula. Negdje oko 17.
16   jula ili pak samog 17. jula kada su jedinice 4. bataljona Bratunačke brigade
17   otišle iz prostora Bratunca i kada su ponovno vraćene u prostor Zvorničke
18   brigade, taj je bataljon bio smješten u toj školi u Orahovcu. No, tokom prva dva
19   tjedna mjeseca jula nije bilo nikakve značajne vojne upotrebe za tu školu.

20   G. KARNAVAS: [simultani prevod] Samo jedno pojašnjenje molim, časni
21   Sude.

22   SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da.

23   G. KARNAVAS: [simultani prevod] Nešto ranije, a ja nisam bio dovoljno
24
25
26
27
28
29
30

1 brz, kada je gospodin govorio o 13. julu, on je rekao da je preveženo 209 milja,
2 čini mi se, ili kilometara. Ali, izgleda on zapravo tu spominje Orahovac u tom
3 trenutku. No, izgleda da u tom retku u dokumentu ništa ne piše, pa bih htio da
4 mi se nešto pojasni, jer imamo dva puta podatke za 13. juli. Jednom piše 209
5 kilometara. No, u onome dijelu gdje piše "Orahovac" ne piše ništa. Tako da bih
6 volio da nam se to pojasni.

7 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Da. Budući da ovo pitanje traži
8 pojašnjenje, mislim da je Vaša intervencija na mjestu.

9 Gospodine McCloskey, možete li postaviti par pitanja svjedoku s tim u
10 vezi tako da dobijemo nešto jasniju sliku?

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

12 P: Gospodine Butler, gospodin Karnavas, vidjeli ste što pokazuje?

13 O: Da. Ovo je original tog putnog radnog lista na B/H/S-u. Ako pogledate
14 zadnja dva retka vidjet ćete da je broj putovanja koja su obavljena zapravo
15 obuhvaća oba ta retka, obje rubrike i prelazi zapravo preko crte. Tako da se
16 vidi da obuhvaća oba stupca. Zbog jasnoće u prijevodu na engleski, prevoditelj
17 je to stavio samo u jedan redak, no u verziji na B/H/S-u mi zapravo govorimo o
18 dva kombinirana putovanja koja obuhvaćaju ta dva retka.

19 P: Hvala. Koji je sljedeći dokazni predmet?

20 O: Sljedeći dokument je dokazni predmet tužitelja 509, a to je
21 operativni dnevnik isturenog komandnog mjesta Zvorničke brigade koje se nalazilo
22 u Kitovnicama. U ovom konkretnom dokumentu, na 6. stranici prijevoda na engleski

23
24
25
26
27
28
29
30

1 jezik unešeni podatak za 13. juli od strane majora Galića iz Zvorničke
2 pješadijske brigade kaže da je preuzeo, neplanirano, dužnost od poručnika Drage
3 Nikolića u 23h te večeri.

4 P: Što Vam je u tome značajno?

5 O: Uzevši u obzir vremenski okvir, dakle otprilike 23h 13. jula 1995.,
6 možemo reći da su prvi konvoji koji su prevozili Bošnjake muslimane, muškarce
7 već bili na pravcu od Bratunca prema školi u Orahovcu. I prema izjavama
8 preživjelih i drugih dokumenata vojne policije koje imamo, vojna policija i
9 autobusi su počeli dolaziti u školu otprilike oko ponoći ili kratko iza ponoći.

10 U ovom konkretnom slučaju, Drago Nikolić je bio razriješen dužnosti na
11 IKM-u kako bi nadgledavao taj proces. I to je zapravo prirodni slijed događaja.
12 Jer, kako sam ja uvijek govorio, ovo je zapravo zamjena do koje je moglo doći
13 samo uz odobrenje tadašnjeg zamjenika komandanta. Naime, to nije nešto što su
14 ova dvojica oficira mogli učiniti sami na vlastitu inicijativu bez odobrenja
15 komandanta.

16 P: A je li svjedočenje gospodina Obrenovića potvrdilo Vašu prvu analizu
17 u vezi s tim?

18 O: Da. Da. U ovom slučaju je svjedočenje dosljedno s tim.

19 P: Spomenuli ste druge dokumente vojne policije koji vezuju vojnu
20 policiju sa Orahovcem, možete li nam reći na što točno mislite?

21 O: Pa, jedan od njih je dokument koji ćemo vidjeti kasnije. To je
22 zapravo raspored rada, raspored dežurstava čete vojne policije čete Zvorničke
23 brigade za juli 1995. u kojem se vidi gdje se nalazi točno svaki pripadnik vojne
24 policije svakoga datoga dana. Dakle postoje određene stvari koje pokazuju da je

25

26

27

28

29

30

1 vojna policija bila u Orahovcu 13-oga /u engleskom transkriptu: "14-oga"/.
2 Postoji još jedan dokument koji je dio mogega izvještaja, a koji je iz
3 pozadinskih službi, u kojem piše da je otprilike u ponoć 13. jula jedan kamion
4 poslan u Orahovac kako bi vojnoj policiji odvezao hranu i vodu; vojnoj policiji
5 koja je bila tamo prisutna i koja je dolazila u školu. Dakle, kada sastavimo sve
6 ove dokumente, moja je procjena da je otprilike u ponoć prvi kontingent vojne
7 policije stigao u školu u Orahovcu i počeo stražariti kod zarobljenika. A
8 zarobljenici su, zapravo, počeli dolaziti kratko iza toga.

9 P: Dobro.

10 O: Sljedeći dokument je dokazni predmet tužitelja 511 i to je zapravo 1.
11 stranica radnog rasporeda vojne policije za juli 1995. Dokument je zapravo težak
12 kada se uspoređi original te prijevod na engleski jezik. I da stvar bude jasna,
13 ovako izgleda originalna stranica na B/H/S-u. Naši prevoditelji nisu unijeli
14 brojeve zato što su oni sami po sebi jasni u tekstu na latinici. A naravno,
15 ovdje na ovoj strani ovdje piše "juli 1995". U vezi s ovim konkretnim dokumentom
16 imamo rukom upisanu listu ljudi koji su bili pripadnici vojne policije kao i
17 oznake o tome gdje se svatko svakoga dana nalazi.

18 Mogu se vratiti na englesku verziju ovoga teksta. To bi bila 1.
19 stranica. Ovaj dokument nam pokazuje sljedeće: u svom originalu na B/H/S-u je
20 nešto što je izmijenjeno prije nego što je dokument došao u posjed Tužiteljstva,
21 a to je da je točan broj, mislim 14 pripadnika vojne policije, bio u školi u

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Orahovcu 14. jula 1995. A to obuhvaća i komandira čete vojne policije, kapetana
2 Miomira Jasikovca. Na poledini dokumenta, odnosno lista na B/H/S-u, upisana je
3 legenda na B/H/S-u koja identificira sljedeće simbole.

4 U B/H/S verziji ovoga dokumenta - imate to ovdje - no, ono što na
5 kopijama ne možete vidjeti, ali je jasno na originalu, kao i u izvještaju
6 nizozemskog laboratorija o dokumentu, je da su oznake legende "O" za Orahovac i
7 "R" za Ročević bile izbrisane.

8 P: Da li piše "R" za Ročević?

9 O: Da.

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, taj original nismo danas
11 ponijeli, pa Vam ga ne možemo podastrijeti, ali ne vjerujem da je to sporno
12 pitanje. No, možemo Vam dati original. A postoji i izvještaj vještaka koji se
13 slaže sa ovim što govori gospodin Butler.

14 P: No, gospodine Butler, molim Vas da se vratite na ovaj originalni
15 dnevnik i objasnite Sudskom vijeću kako Vi vjerujete da se izvršila ta izmjena i
16 na koje datume.

17 O: Na listi za 14. juli za vojne policajce koji su navedeni imenom u mom
18 svjedočenju dogodilo se da su originalne oznake olovkom unijete za "O" izbrisane
19 i umjesto njih je stavljeno "T", što bi značilo da su trupe na terenu, da
20 zamjene taj "O". A 15-og ima slična oznaka i znakovi brisanja za, čini mi se,

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 manji broj vojnih policajaca u Ročeviću.

2 P: U redu.

3 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Stojanoviću.

4 G. STOJANOVIĆ: Ja se izvinjavam, časni Sude, al' nisam siguran da li će
5 više tužilac obraćati pažnju na ovaj dokazni predmet P509; to je knjiga dežurnog
6 operativnog na isturenom komandnom mjestu. Pa, pošto vidim da se ide dalje, ja
7 bih samo zamolio da, mislim da je ovdje prilika, da se samo postavi pitanje
8 autentičnosti ovoga dokumenta, odakle ovaj dokumenat Tužilaštvu da bi imali to
9 kao temelj za one odgovore koje je ekspert već dao u pogledu činjenice i
10 sadržaja za 13-ti o promjeni dežurnog na isturenom komandnom mjestu. Znači,
11 odakle ovaj dokumenat i njegova autentičnost - ako se nećemo više vraćat
12 na...na...na ovaj dokumenat. Hvala.

13 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey, i
14 postavite pitanja svjedoku u tom smislu.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da.

16 P: Ako se vratimo na ono istureno komandno mjesto, odnosno na dnevnik
17 koji je tamo vođen, odnosno knjiga dežurnog operativnog.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Za Raspravno vijeće imamo indeks svih
19 dokaznih predmeta gospodina Butlera i koje je njihovo porijeklo, koje
20 namjeravamo da damo i već dajemo i Obrani. No, ja ću sasvim sigurno, posebno
21 vezano o ovim dokumentima koji brinu Obranu zapitati o tome gospodina Butlera.

22 P: Gospodine Butler, prema Vašem saznanju, odakle je došla ova knjiga
23 dežurnog operativnog na isturenom komandnom mjestu?

24 O: Ovaj dokument je dobio predstavnik Tužiteljstva u pretresu bivšeg
25
26
27
28
29
30

1 /prevod engleskog transkripta: "štaba"/ Zvorničke brigade početkom 1998.
2 P: Da li ste imali priliku da vidite i originalni dokument?
3 O: Da, gospodine.
4 P: U redu. Zamolio bih da sada pređemo na sljedeći dokument u seriji.
5 O: Ovo je dokazni predmet Tužilaštva 512, a to je izvještaj holandskog
6 forenzičkog laboratorija vezano za ove oznake brisanja, tragove brisanja.
7 P: Da li ste proučili i ovaj izvještaj u svojoj sveukupnoj analizi?
8 O: Da, gospodine, jesam. Posebno što se tiče ovih tragova brisanja. Isto
9 tako sam pogledao i originalni dokument. I tragovi brisanja se vide i golim
10 okom. Nije potrebno mnogo rada da bi se to primijetilo.
11 P: A sada da razjasnimo sljedeće: u izvještaju ne vidim nikakve posebne
12 reference o Ročeviću. Da li sam pogriješio?
13 O: Moram provjeriti. Ako sam pogriješio, ispričat ću se zbog toga. Da,
14 ispričavam se, ja sam napravio pogrešku. I rekao sam Vam da to neće biti zadnja.
15 P: Da. Identificirat ćemo, kako idemo dalje. Koji je sljedeći dokument o
16 kojem biste željeli da govorite?

17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Nastavljaajući sa ovim knjigama dežurnih, htio bih da nastavim sa
2 dokaznim predmetom 514, a to je na engleskom. Ovo je 2. strana, ali to je
3 dnevnik inženjerske čete Zvorničke pješadijske brigade za 1995. U ovom
4 konkretnom dokumentu ja bih skrenuo pažnju Suda na 3. vod. I tu će biti određen
5 broj pojedinaca, a njihove dužnosti će biti navedene kao RGM. Ti pojedinci, ta
6 lica, su ustvari osobe koje poslužuju tešku opremu. Vidjet ćemo njihova imena
7 navedena na dnevnicima vozila za zemljane radove koja su bila kasnije uključena
8 u sahranjivanje tijela nakon masovnih smaknuća.

9 Dokazni predmet - da se sada prebacimo na dokazni predmet Tužilaštva
10 515, a to je putni radni list za vozilo za bager utovarivač koji je ima broj C-
11 3117, za period od 1. do 31. jula 1995. A dva imena koja su tu navedena također
12 su pripadnici ove čete kao oni koji upravljaju tom teškom mašinerijom. Ovaj
13 dokument pokazuje da je 14. jula 1995. radeći za VRS mašina putovala iz Basa, a
14 to je baza inženjerske čete Orahovac, i vratila se. Također se navodi kao
15 aktivnost kopanje rovova, a ta je operacija trajala 6 sati, kako se navodi.

16 P: Iz proučavanja materijala, da li Vam je poznato da su se odvijali
17 bilo kakvi inženjerijski radovi i oko Orahovca osim kopanja grobova o kojim
18 govore preživjeli?

19 O: Ne. Jedina aktivnost za koju ja znam jeste aktivnost kopanja grobova.

20 P: Molim sada da pogledamo dokazni predmet 513. Mislim da sam Vas malo
21 skrenuo sa Vašeg reda. No, možete li opisati - moramo malo doći dalje. Ovo je
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 engleski prijevod. Molim da se ovo pokaže na grafoskopu, tako da se vidi u
2 potpunosti. Gospodine, molim Vas da to na grafoskopu postavite.

3 O: Ovaj dokument je izvod iz knjige naređenja zapovjednika ove
4 inženjerijske čete za 14. juli 1995. Nju je zaplijenio Ured tužilaštva u
5 Zvorničkoj brigadi početkom 1998.

6 P: Možete li ukratko opisati Vaša saznanja koja je bila funkcija ovog
7 dokumenta?

8 O: Funkcija je bila da ujutro svakog dana komandant ili njegov
9 predstavnik navede dnevne zadatke jedinice. I ako uporedite zadatke koji su
10 ovdje navedeni od... 135 /sic/.

11 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Stojanoviću.

12 G. STOJANOVIĆ: Ja se izvinjavam, možda i zbog prevoda. Vidim da je u
13 transkriptu "komandir", meni je došlo komandant. Pošto razlika između komandanta
14 i komandira se upravo stvara na komandiru čete, ja bih zamolio samo da u tom
15 smislu ekspert kaže, kada kaže "po naređenju komandanta, odnosno komandira",
16 kaže čijeg, odnosno kog komandanta ili komandira. Hvala.

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mislim da to možemo razjasniti.
18 Gospodine Butler, o kome govorite kada govorite o ovoj inženjerijskoj četi?

19 O: Ovdje je komandant Dragan Jevtić.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U redu. A prije nego što ste bili prekinuti govorili ste ukratko o
2 funkciji ovog dokumenta.

3 O: Kako što sam naveo, u ovom slučaju dnevne naredbe su tu bile navedene
4 za jedinicu. I navodilo se u koje će zadatke jedinica biti uključena tokom tog
5 dana. Također su se tu navodile i administrativne stvari vezano za stražu na
6 skladištu eksploziva i ko je dežurni čete i kada se mogu uzeti slobodni dani.

7 P: Vidio sam da je tačka 3 da se postavi zasjeda sa borbenom grupom po
8 naređenju načelnika štaba brigade. Možete li objasniti šta je to?

9 O: Ako se vratimo na svjedočenje koje je dato prije Sudu kao i na
10 dokumente, kontekst događaja pokazuje da navečer 12. jula 1995. i kroz 13. juli
11 1995. grupa lica iz inženjerske čete koju je vodio njihov komandir je bila
12 sakupljena i odvedena na teren. Vodio ih je tadašnji major Obrenović kao dio
13 drugih snaga koje su trebale blokirati i postaviti zasjede muslimanskoj koloni.
14 Mislim da ova tačka 3 odražava ovu aktivnost.

15 P: U redu. A original ovog dokumenta, da li ga imate sa sobom? Možete li
16 nam reći da li se na dnu nalazi pečat komandira?

17 O: Da, gospodine. Da, jeste, ali ovdje je pokriven ovom naljepnicom
18 broja dokaznog predmeta.

19 P: U redu. Možete li reći da li je to potpis Dragana Jevtića? To je tako
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 potvrđeno, je li to tačno?

2 O: To je tačno. Međutim treba uzeti na znanje da kada smo vršili
3 ispitivanja o tome vezano za prisustvo na terenu gospodina Jevtića u tom
4 periodu, on je naveo da su ti dokumenti koje je potpisao su, ustvari, potpisane
5 prazne strane nakon što se vratio s operacije. I nema slučaja, u ovom konkretnom
6 slučaju, da bi se komandir vraćao svaki dan da bi potpisao ovu knjigu naredbi.

7 P: Ovo je za 14. juli. I upravo ste prešli kroz putni radni list za
8 bager u Orahovcu za 14. juli. Ja ovdje ne vidim nikakve navode za 14. juli. Šta
9 to znači?

10 O: To meni ukazuje da su naređenja inženjerijskoj četi da teška
11 mašinerija za zemljane radove ide u Orahovac, budu primljena nakon što je
12 zaprimljena ova knjiga naredbi za dan. Znači, negdje rano popodne je
13 inženjerijska četa dobila ova naređenja, a ne ujutro.

14 P: U redu. Da sada pređemo na sljedeći dokument.

15 O: Ovo je dokument dokazni predmet Tužilaštva 516. To je putni radni
16 list vozila koji je poznat kao "Torpedo" rovokopač. Na vrhu se navodi da je
17 "Birač Holding" vlasnik, što ukazuje meni da je to mašina koja je bila vezana za
18 tu građevinsku firmu i da je bila mobilizovana tokom tog mjeseca, definitivno
19 tih dana, da bi bila korištena od strane vojske.

20 P: A šta znate, da li išta znate o tom procesu mobilizacije ili
21 rekviriranja?

22 O: Normalno, imajući na umu činjenicu da se radi o teškoj mašineriji,

23

24

25

26

27

28

29

30 ž

1 taj proces bi se normalno izvršio preko štapskog oficira koji bi u ovom slučaju
2 bio major Jokić, i načelnika inženjerijske službe Zvorničke brigade. A također
3 bi išao preko kapetana Sretena Miloševića koji je bio šef pozadinske službe. A
4 onda bi se podnio zahtjev uredu Zvornik za odgovarajući dio opreme. To je proces
5 koji je vjerovatno trebao da se odviije, a možda je bio skraćen zbog aktivnosti
6 koje su se događale.

7 P: Da li znate kada se to za ovu konkretnu mašinu, tj. mašineriju
8 dogodilo? Da li znate da li je to bilo u junu ili u julu prije nego situacije u
9 Srebrenici?

10 O: Ne znam. Iako ova evidencija vrijedi do 31. jula, prvi unos koji
11 govori o gorivu se odnosi na 11. juli.

12 P: Ima li bilo kakvih naznaka tko su, da li iz formulara možemo vidjeti
13 tko su Ristanović i Miloš Mitrović?

14 O: Obje ove osobe, kada se vratimo na onaj dokument sa popisom osoba
15 koje su bile u inženjerijskoj četi u 3. vodu, vod, dakle, teške mašinerije: pod
16 brojem 9 - Ristanović. A u drugoj grupi: broj 8 - Miloš Mitrović.

17 P: A RGM?

18 O: To je rukovalac građevinskom mašinerijom. Na ovoj stranici, na
19 stranici 6, vidim, jedna mala fusnota na kojoj se vidi šta je prijevod
20 originala.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je to odraz nečeg što se nalazi u originalu ili je to samo
2 prevodilac protumačio značenje te kratice?

3 O: Ovo je originalni dokument. Piše "RGM". Nema ništa na dnu. Dakle to
4 ukazuje na to da se radi o prevodilačkom tumačenju.

5 P: U redu.

6 O: Kada pogledamo dokazni predmet 516, na 2. stranici se napominje šta
7 se zbivalo sa tim vozilom 11. jula 1995. godine. Dakle četiri sata je vozilo
8 kopalo ili vadilo iz zemlje drveće trešnje na vojnom gospodarstvu. Piše da je
9 14. jula 1995., pet sati provelo kopajući rovove u Orahovcu i zatim se bilježi
10 nešto za 16. juli. Tu se radilo u kopanju rovova u Kozluku. Mi ćemo o tome
11 kasnije govoriti.

12 P: Zašto nam ne biste sada, kad već imamo dokument pred sobom, rekli šta
13 mislite o čemu se radi u ovoj bilješci vezanoj za Kozluk?

14 O: To je povezano sa zakapanjem tijela na lokaciji bivše tvornice flaša,
15 stakla u Kozluku. Istraga je pokazala da su bosanski Muslimani koji su se
16 nalazili u školi u Ročeviću pokopani na toj lokaciji.

17 P: U redu. Da pređemo na sljedeći dokazni predmet. Mislim da se radi o
18 dokaznom predmetu 517.

19 O: Da, tako je.

20 P: O čemu se radi? Što je ovo?

21 O: Ovo su radni nalozi ili evidencija rada za vozilo TAM 75. To je
22 kamion. Registracijska oznaka je M-5264. Ovo konkretno vozilo prema drugoj
23 evidenciji koju imamo na raspolaganju je radilo za inženjerijsku četvu Zvorničke
24 pješadijske brigade u to vrijeme.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li znate što je TAM 75?

2 O: Koliko se ja sjećam, TAM 75 je kamion srednje veličine.

3 P: Što možete reći, dakle na osnovu ovog dokumenta?

4 O: Vozač je pripadnik inženjerijske čete koji je naveden u onom popisu.

5 U ovom konkretnom slučaju, da naznačimo aktivnosti ovog kamiona za 14., 15., 16.
6 i 17. juli 1995., gdje ćemo vidjeti da se 14. jula vozilo kretalo nekoliko puta
7 na području između Basa i Orahovca. Zatim, zatim se tu navodi da se tri puta
8 kretalo između Basa i Orahovca. A kasnije poslijepodne, 14-og, pa do otprilike
9 22.00h tog istog dana, je ta mehanizacija radila na iskapanju grobova i zatim je
10 sa tim poslom nastavila do jutra 15-og, što se na kraju nastavilo i 16. kada se
11 vozilo kretalo od Kozluka do Orahovca i nazad. Što opet pokazuje da se
12 inženjerijska mehanizacija kretala od Orahovca prema lokacijama gdje su bile
13 kopane grobnice u Kozluku.

14 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, meni se čini da
15 imamo nekih problema sa sistemom *LiveNote*, ali se sada malo popravilo. Ali,
16 zanima me da li će se ovo moći popraviti, ovaj odlomak. Nakon pauze, Vi možete
17 nastaviti.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala. Nisam ni primijetio, časni Sude.

19 P: Gospodine Butler, molim Vas nastavite šta je dalje tog dana radio
20 kamion. I recite šta se, dakle zbivalo.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: 17. jula primjećujemo da se vozilo kretalo od Kule i Basa ili Baze.
2 Kao što sam ranije napomenuo u mom iskazu, Orahovac, Kozluk - kad govorimo o
3 Orahovcu, to je mjesto gdje je vršeno pogubljenje i pokapanje. Kozluk je mjesto
4 gdje su osobe pokapane. A Kula je škola u Pilici, gdje je mjesto gdje su ljudi
5 držani.

6 P: Vozilo inženjerije - prijedimo na sljedeći dokument. Mislim da se
7 radi o dokaznom predmetu 518. Recite što je ovo?

8 O: Ovaj dokument je izvadak evidencije raspodjele goriva koje je
9 Tužilaštvo zaplijenilo tokom pretrage bivše komande Zvorničke pješadijske
10 brigade. Da razjasnim, ovo je B/H/S verzija korica te knjige. Dana 14. jula se
11 navodi da je 200 litara D2 dizel goriva bilo podijeljeno, izdano brigadi. Što
12 pokazuje da je ta jedinica, tj. inženjerija koristila tu opremu svoju 14. jula
13 1995. Također bih htio naglasiti, kasnije ćemo u 685, 17. jula vidjeti da je
14 zabilježena potrošnja 100 litara, tj. izdavanje 100 litara za vozilo BGH-700. I
15 to dizela 2. To je još jedan stroj za kopanje koji ćemo vidjeti da je povezan sa
16 aktivnostima pokopa na vojnom gospodarstvu Branjevo 17. jula 1995.

17 P: Koji ste sljedeći dokument odabrali?

18 O: Sljedeći dokument, da se držimo onog što se događalo 14. jula 1995.
19 je dokazni predmet Tužilaštva 227. Riječ je o jednoj presretnutoj poruci između
20 sugovornika generala Živanovića i majora Jokića, koji se odvijao u 9.10h, 14.
21 jula 1995.

22 P: U redu. Šta mislite tko je taj major Jokić u ovom razgovoru?

23 O: 14. jula 1995. godine je major Jokić dežurni operativni oficir
24
25
26
27
28
29
30

1 Zvorničke pješadijske brigade.

2 P: U redu. Da li je to bilo gdje spomenuto u samom razgovoru?

3 O: U ovom konkretnom razgovoru ne samo da major Jokić odaje svoj
4 identitet, a to se zove, dakle odavanje lica. Nego također odaje i gdje je, koju
5 dužnost obavlja. Naime, da je on dežurni operativni.

6 P: Gdje to možete vidjeti?

7 O: To možemo vidjeti otprilike na pola stranice gdje piše: "J: Javljam
8 se kako dežurni operativni."

9 P: 14. jula, prema Vašem ranijem iskazu ste objasnili da general
10 Živanović više nije bio komandant. Kako možete objasniti činjenicu da general
11 Živanović tu vodi razgovor sa majorom Jokićem?

12 O: U ovoj konkretnoj situaciji, znamo da je general Živanović ostao na
13 komandnom mjestu u Vlasenici, kao što je naznačeno. Zapravo, mi smo - da uvedem
14 to - mi smo uvijek sumnjali. Naime, veoma bitna stvar je bila kada je general
15 Živanović predao dužnost u korpusu. Dakle, kada smo razmatrali to pitanje i
16 vršili analizu, bilo je indikacija da je 14. jula 1995. godine bilo nekih
17 problema u vezama između isturenog komandnog mjesta Drinskog korpusa u Krivaju i
18 ostatka brigade. U to vrijeme sam naznačio da bi mogao postojati neki poseban
19 razlog zbog kojega oni zovu komandu u Vlasenici. Isto je tako moguće da major
20 Jokić zove svog nadređenog dežurnog oficira 14. jula. To bi bio pukovnik Predrag
21 Jokić u Drinskom korpusu. I zapravo je bio stavljen u vezu sa generalom

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Živanovićem da ga informira o situaciji.

2 Zadnji dio informacija koje smo dobili nedavno došao je zajedno sa
3 dnevnim borbenim izvještajem Drinskog korpusa od 14. jula u kojem jeste bilo
4 naznačeno da je bilo problema u komunikaciji između komande u Vlasenici i
5 isturenog komandnog mjesta na Pribićevcu. Dakle u ovom konkretnom slučaju -

6 P: Isturenog komandno mjesto u Pribićevcu?

7 O: Ja se izvinjavam. U Krivaju, to je kod Žepe.

8 P: Možda način na koji mi to izgovaramo. Nije sasvim jasno. Da pokažemo
9 na karti gdje su se nalazila ta mjesta.

10 O: Ovo je bilo komandno mjesto za operacije u Srebrenici, Pribićevac. Za
11 operacije u Žepi je Drinski korpus ustanovio isturenog komandno mjesto u
12 Krivačama.

13 P: Hvala. Gospodin Butler se koristio dokaznim predmetom 16.1.

14 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Stojanoviću.

15 G. STOJANOVIĆ: Ja se izvinjavam, časni Sude. Samo opet jedna
16 intervencija koja može biti problem u transkriptu, a to je ono o čemu mi
17 govorimo već duže vrijeme prošle nedelje. Ekspert je malo prije rekao, ako
18 možete da pogledate, da je moguće da je obavljen razgovor između dežurnog Palme
19 i dežurnog u Drinskom korpusu oficira po imenu Predrag Jokić. Da li se radi o
20 grešci? Da li je Predrag Jokić ili je Predrag Jocić? U tom smislu da otklonim
21 ovo, da ne bi bilo posle nesporazuma, jer je očigledno da je i dežurni u tom

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 trenutku na Zlataru oficir po imenu Predrag, a prezime Jokić ili Jocić? Hvala.

2 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Mislim da se ovdje radi, dakle o
3 razjašnjavanju i mislim da bi bilo dobro da se to stvarno i razjasni.

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

5 P: Gospodine Butler, da li ste razumjeli gospodina Stojanovića?

6 O: Da, gospodine. Samo mi dajte trenutak. Ja se ispričavam unaprijed.

7 Svi ste žrtve mog lošeg izgovaranja imena. Mislim da ovdje imamo jedan dokument.

8 Ako bih mogao pokazati - pretpostavljajući da stvarno imam taj dokument sa sobom

9 - međutim, radi se stvarno o pukovnik Jociću, J-o-c-i-ć. Mislim da imamo njegovo
10 ime tu negdje navedeno, ako ne, naći ću u pauzi da razjasnimo to.

11 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Stojanoviću.

12 G. STOJANOVIĆ: A i mi kažemo da se radi o prezimenu Jocić. I upravo je
13 to bio i razlog zbog čega smo ona sva pitanja presretačima postavljali, jer se
14 vrlo lako može da desi problem u transkriptu: Jokić - Jocić. I to je taj dokaz
15 nesigurnosti ovih transkripata. Znači, jeste Jocić. I mi u tom smislu ne treba
16 više da, da...

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

18 P: Gospodine Butler, u ovom dokaznom predmetu 227, da li ima bilo kakvih
19 naznaka da je Predrag Jocić sudjelovao?

20 O: Ne, gospodine. Kao što sam i rekao, shvaćajući da, naravno zbog loših
21 veza je moguće da su imena nejasna, ja baš zato cijenim ove trenutke kada se

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 jedan od sugovornika oda ne samo po imenu, nego i po činu ili nečemu drugome.
2 Dakle u vezi s time, koliko god je moguće, ja to uzimam u obzir kada vršim
3 analizu toga tko su bili sugovornici i šta ona može značiti.

4 P: Da se vratimo onda na moje originalno pitanje vezano za generala
5 Živanovića. Što je on - bar koliko Vi znate - radio u komandi u Vlasenici 14.
6 jula?

7 O: Koliko ja znam, general Živanović je spremao svoje stvari kako bi
8 otišao iz komande. U svakom slučaju, iako on više nije bio komandant korpusa,
9 kao general, kao bivši komandant korpusa, on nije mogao jednostavno otići iz
10 jedne bitne vojne situacije u razvoju samo zato što je prestao biti komandant. U
11 ovom konkretnom slučaju, on prvo sasluša raport majora Jokića. Zatim želi znati
12 odakle ovaj prinos, ove informacije. A na sljedećoj stranici naznačava da treba
13 informirati Maneta. U vezi s time možemo reći da je Mane, Mane Đurić, zamjenik
14 načelnika CSB-a u Zvorniku. To je razjašnjeno u sljedećoj izjavi tu, generala
15 Živanovića.

16 P: A gospodin Jokić kaže i sljedeće: "Načelnik štaba Obrenović dolazi pa
17 ćemo odmah poduzeti neke korake." Što Vama to znači?

18 O: Uzevši u obzir kontekst ovoga razgovora od 14. jula 1995. u 9.10h
19 ujutro, meni to znači da major Jokić smatra da major Obrenović treba stići sa
20 mjesta na kojem se nalazi na terenu. Te da će se poduzeti koraci o kojima će ga
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 on obavijestiti čim stigne.

2 P: Dolazi otkud?

3 O: Sa mjesta gdje se nalazi u komandu Zvorničke brigade.

4 P: Iz presretnutih razgovora i drugih dokumenata koje ste pregledali,
5 jeste li uspjeli ustanoviti, odnosno pronaći naznake da je major Obrenović
6 uistinu došao 14. u komandu brigade?

7 O: Ja mislim da nemamo ni jedan drugi konkretni dokument ili presretnuti
8 razgovor koji bi ukazivao na fizičku prisutnost majora Obrenovića u komandi
9 brigade 14. jula 1995.

10 P: Je li ovo uobičajeni, smatrate li ovo uobičajenim razgovorom? Naime
11 da dežurni oficir sudjeluje u ovakvom nekom razgovoru ili je pak to nešto
12 vanredno?

13 O: Ne. Ako pogledate propise o štabovima i komandama iz 1973. ovakva
14 vrsta razgovora je zapravo jedna klasična funkcija dežurnog operativnog brigade
15 ili bilo kojeg drugog dežurnog operativnog oficira.

16 P: Pogledajmo, molim, sljedeći dokazni predmet. A mislim da još uvijek
17 govorimo o 14. julu, a zanima nas dokazni predmet 519.

18 O: Ovo je redoviti dnevni borbeni izvještaj za 14. juli 1995. upućen iz
19 komande 1. zvorničke pješadijske brigade komandi Drinskoga korpusa. Ovaj
20 izvještaj detaljno iznosi situaciju u kojoj se neprijatelj nalazi kao i primarne
21 zadatke jedinica. Tu piše da u vrijeme pisanja izvještaja, da je jedna velika
22 kolona muslimanskih ekstremista uočena na Veljoj Glavi. Te da se vraća prema
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Mlađevcu i Žljepcu, a da drugi dio ide prema Bijeloj Zemlji.

2 Ja bih Vam sada pokazao izvornu verziju tog dokumenta na B/H/S-u. Tu
3 piše da izvještaj odlazi otprilike 14. jula u 18.40h.

4 P: Imamo li iz ovoga dokumenta ikakve podatke o tome tko bi mogao biti
5 autor ovoga izvještaja, tko ga je napisao?

6 O: Ako se vratimo na prijevod dokumenta na engleski jezik, vidite
7 inicijale "DJ/MB". Ako uzmemo u obzir razgovore sa drugim oficirima VRS-a koji
8 su vršili dužnost operativnog dežurnog oficira, ovo bi pokazalo da inicijali
9 "DJ" su zapravo inicijali osobe koja je zapravo napisala izvještaj. A zatim
10 slijede inicijali osobe "MB" koja je tipkala izvještaj. U kontekstu svih
11 poznatih događaja, ovaj dokument bi napisao major Jokić kao dežurni oficir toga
12 dana.

13 P: Da pojasnimo nešto u vezi s Vašim razgovorima s ljudima iz VRS-a o...
14 da li Vi govorite o uobičajenom procesu?

15 O: Da. Da, o uobičajenom postupku. Dakle to nisu samo moji osobni
16 razgovori na osnovu kojih to zaključujem. Već se radi i o razgovorima koje su
17 obavili istražitelji, a koji su imali upute da postavljaju ta pitanja.

18 P: Dakle Vi ne kažete da Vam je netko rekao da to jeste bio Dragan
19 Jokić, već govorite o uobičajenom postupku na koji su ovakvi dokumenti pisani?

20 O: Da.

21 P: Na osnovi čega zasnivate svoje mišljenje da je to Dragan Jokić onda?

22 O: Na inicijalima "DJ" koji se nalaze ovdje, vezano sa znanjem da je on
23 toga dana bio dežurni operativni oficir. A osim toga, u odsutnosti komandanta
24
25
26
27
28
29
30

1 ili načelnika štaba kao dežurni operativni on bi bio odgovoran da napiše dnevni,
2 odnosno redoviti izvještaj za brigadu.

3 P: /nedostaje simultani prevod/

4 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Ja se izvinjavam. Nemam namjeru stvarno
5 da prekidam, ali može biti za ubuduće bitno. U prevodu je inicijali "DJ/MB".
6 "MB". Pošto je originalni dokumenat - ja bih zamolio gospodina Butlera -
7 ćiriličan, inicijali su "MV". "MV". Iza njih se krije čovjek koji je učestvovao u
8 sačinjavanju ovog dokumenta, Miško Vasić. I on će biti interesantan ovoj Odbrani
9 za ubuduće zbog analize i dokazivanje autorstva nad ovim tekstom. Pa bih u tom
10 smislu zamolio samo ovu jednu digresiju i intervenciju, ako može. Znači,
11 inicijali su: ne "MB" nego "MV". Hvala. Izvinjavam se još jednom.

12 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Gospodine Stojanoviću, ja mislim da ste
13 ovo pitanje mogli postaviti za vrijeme unakrsnog ispitivanja. I da to možete
14 tako ubuduće raditi. No, Vijeće će ovo smatrati zapravo pojašnjenjem.

15 Gospodine McCloskey, molim Vas, postavite u vezi s ovim pitanje
16 svjedoku.

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja se zahvaljujem na razjašnjavanju
18 prijevoda teksta koji je pisan ćirilicom zato što, naravno nisu uvijek savršeni.

19 P: Dakle, gospodine Butler, recite nam prije svega jeste li saznali -
20 dakle ne po identitetu, već tko bi u ovome radnom postupku trebao biti iza?
21 Dakle koja funkcija, odnosno tko je osoba iza druge grupe inicijala?

22 O: Druga grupa inicijala je zapravo pomoćnik ili činovnik dežurnog
23 operativnog.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Zna li išta konkretno o osobi koju je spomenuo gospodin Stojanović?

2 O: Ne. Ja nemam nikakvih detaljnih saznanja o tom čovjeku. Budući da
3 imam jedan hendikep zato što ne mogu čitati tekst na ćirilici, ja se moram
4 pouzdati u prijevod. Ali, to je nešto što uvijek mogu pregledati i provjeriti.

5 P: U redu. Pogledajmo sada sljedeći dokazni predmet.

6 O: Ovo je dokazni predmet tužitelja 229. To je presretnuti razgovor od
7 14. jula 1995., u 20.38h. U prvome retku imamo bilješku da ova frekvencija nije
8 bila aktivna od 11.30h do 20.20h toga dana. A to je zapravo prva informacija
9 koju sam ja dobio da je toga dana možda bilo teškoća na čitavoj mreži veza, što
10 je zapravo moglo utjecati zašto u čitavom kontekstu presretnutih razgovora imamo
11 jako malo razgovora sa generalom Krstićem i drugim ljudima iz Drinskog korpusa
12 baš toga dana, odnosno većim dijelom toga dana.

13 P: Možete li nas podsjetiti što se u smislu vojnih djelovanja događalo
14 toga dana u Žepi?

15 O: Kada govorimo o Žepi, 13. jula do 18.00h istureno komandno mjesto je
16 već bilo aktivirano. A plan je bio da se do 14. jula 1995. u ranim jutarnjim
17 satima pokrenu ofenzivne aktivnosti VRS-a prema enklavi Žepa. Po mom saznanju,
18 to se dogodilo na vrijeme. Dakle tokom 14. su ljudi koji su bili na IKM-u se
19 zapravo bavili vojnom operacijom prema Žepi.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A što Vi mislite gdje je bio Krstić 14-oga?

2 O: Ja mislim da je general Krstić 14. jula bio na IKM-u u Krivačama.

3 P: Dobro. Vratimo se na ovaj dokazni predmet 229. Piše da je to razgovor
4 između generala Živanovića na Zlataru i majora Jokića. A u zagradama piše:
5 "Dežurni oficir Palme". Što Vi zaključujete iz ovoga razgovora?

6 O: Uzevši u obzir vrijeme: 20.38h, i ako postavimo ovaj razgovor u
7 kontekst ne samo u sam dan, dakle 13-og već i kada se moglo 14-oga, Zvornička
8 brigada obavješćuje komandu korpusa da je suočena sa velikim brojem Bošnjaka
9 muslimana, kako vojnika tako i ljudi u koloni koji ulaze duboko u teritorij
10 brigade. Kao što sam u izvještaju napisao, uz popratne dokumente koji daju
11 kontekst, ti prvi izvještaji su naišli na jedan skepticizam kod komande Drinskog
12 korpusa. I ako se vratimo na zadnji dokazni predmet, čak se kaže da Živanović
13 kaže da neki ljudi lažu.

14 Do večernjih sati ovoga dana, 14. jula 1995. je zapravo prijetnja koju
15 je predstavljala ova kolona za zvorničko područje postala jasna čak i u komandi
16 Drinskog korpusa. I ovdje zapravo imamo razmišljanje generala Živanovića koji je
17 još uvijek bio u korpusu, koji zapravo prenosi naredbu dežurnom oficiru majoru
18 Jokiću za Obrenovića.

19 P: Vidim da u 3. retku Živanović kaže Jokiću: "Shvati ovo kao
20 naređenje." Što Vama to znači?

21 O: Pa pretpostavimo da su do tada vjerovatno svi već znali u korpusu da
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 general Živanović više nije komandant korpusa. Uzevši u obzir činjenicu da je
2 naređenje o tome izišlo večer prije. No, jedan od uobičajenih principa komande i
3 štaba je da su oficiri zaduženi, odnosno mogu izdavati naređenja koja mogu
4 davati na osnovi svoje kvalifikacije, odnosno ovlasti. Dakle, u ovom slučaju
5 zbog situacije na terenu, general Živanović želi jasno kazati da ono što kaže je
6 naređenje. Pretpostavka iza toga je - bilo da je on o tome razgovarao sa
7 generalom Krstićem ili s nekim iz Glavnog štaba - na to pitanje nemamo odgovor.
8 Te da zbog hitnosti situacije prosljeđuje naredbu dežurnom oficiru Palme i kaže
9 mu jasno da on to izdaje kao naređenje. Te da se to naređenje mora prenijeti
10 Obrenoviću.

11 P: Ima li ikakvih podataka, jer neću prolaziti kroz sve informacije s
12 Vama, ali ima li kakvih vojnih podataka koji izgledaju krivotvoreni ili netočni?

13 O: Ne. Samo bih Vam htio pokazati zadnji redak. U ovom konkretnom
14 slučaju, izgleda da je i dalje bilo problema s modulacijom u opremi za vezu. No,
15 ako uzmemo u obzir širi kontekst ovoga razgovora, izgleda da je ovo zapravo
16 odraz situacije gdje se nalazi muslimanska kolona - kako su je u to doba
17 shvaćali Zvornička brigada i Drinski korpus. A ako pogledamo dnevnik dežurnog
18 oficira Zvorničke brigade, vidjet ćemo da su unešeni isti takvi podaci u njega.

19 P: U redu. Prije nego što dođemo do toga, pogledajmo sljedeći dokazni
20 predmet.

21 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, bismo li mogli
22 napraviti pauzu?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Svakako.
2 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Nastavljamo u 12.45h.
3 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.
4 ... Početak pauze u 10.16h
5 ... Sjednica nastavljena u 10.46h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim. Izvolite sjesti.
7 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, da prijeđemo na
8 sljedeći dokazni predmet.
9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.
10 P: Gospodine Butler, mislim da smo bili na dokaznom predmetu 232. A to
11 je presretnuti razgovor od 14. jula, u 21.02h. A to je presretnuti razgovor koji
12 je Sudsko vijeće već nekoliko puta vidjelo. Pa bih želio samo da dobijem Vaša
13 gledišta o nekoliko stvari. Da pogledamo sredinu dokumenta. Nakon što se
14 spominje da je Jokić tu, Beara se ne može čuti. Onda Jokić kaže: "Bili smo
15 zajedno, gospodine. Broj 155 Vas je zvao i rekao da ga hitno nazovete."
16 Zatim se nastavlja time da se kaže: "To znači vrhovna komanda."
17 Šta Vi mislite na šta se odnosi ovaj broj 155?
18 O: Telefonski broj 155 je naznačen i u drugim dokaznim predmetima koji
19 su presretnuti razgovori i u dnevnicima dežurnog oficira. To je ustvari
20 telefonski broj generala Miletića na mjestu koje se zove Panorama. Panorama je
21 šifrirani naziv za štab Glavnog štaba.
22 P: U redu. Zatim, nakon toga Jokić kaže: "Hej, ovdje imamo velikih
23 problema." A Beara se ne čuje. Onda Jokić kaže: "Imamo velikih problema s
24 ljudima. Mislim s paketom." Na to se Beara opet ne može čuti. A Jokić kaže: "Ko?
25 A Drage nema nigdje. Ne znam gdje su drugi cijeli dan."
26 Šta mislite da znači ovo navođenje "velikog problema"? No, prije nego
27
28
29
30

1 što dođemo do problema, što mislite da su ovi ljudi, odnosno "paket", na šta se
2 to odnosi?

3 O: U ovom kontekstu konkretno, mislim da ovo navođenje ljudi, odnosno
4 paketa su ovi zatvoren... bosanski Muslimani koji se nalaze u školama u zoni
5 odgovornosti Zvorničke pješadijske brigade.

6 P: Zašto to kažete?

7 O: U kontekstu razgovora prvo sa pukovnikom Bearom. Ne mislim da
8 pukovnik Beara traži informacije o broju osoba u koloni. A drugo, kada pogledate
9 sljedeću rečenicu. U kontekstu onoga "Drage nigdje nema". To je Drago, odnosno
10 poručnik Dragan Nikolić, oficir za obezbjeđenje Zvorničke pješadijske brigade.
11 Mislim da je odgovarajući kontekst ovoga razgovora diskusija situacije vezane za
12 zatvorenike u školama u zoni odgovornosti Zvorničke pješadijske brigade.

13 P: U redu. Možete li nas podsjetiti u 21.02h, 14-og, kakav bi to problem
14 mogao biti po Vašem mišljenju?

15 O: Jedna od stvari kada pogledate u kontekst kretanja kolone u zoni
16 odgovornosti Zvorničke brigade i pitanja koja se odnose na čuvanje i smaknuće
17 ratnih zarobljenika jeste činjenica da Zvornička brigada nije značajno
18 uključena. Odnosno, prvi značajniji kontakt se ne događa prije 20h odnosno 21h
19 14. jula 1995. Ako se vratimo na dnevni borbeni izvještaj koji je izdat u 18h
20 toga dana, tu se odražava činjenica da je situacija normalna. Iako brigada
21 očekuje značajne kontakte, do njih još nije došlo. U narednom dokaznom predmetu

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vidjećete izvanredni borbeni izvještaj u kojem se detaljno govori o tom prvom
2 kontaktu.

3 U ovom trenutku u vremenu, taj prvi kontakt ili se još nije dogodio ili
4 se upravo događa. I dežurni oficir toga još uvijek nije svjestan. I videćemo da
5 on dolazi u narednom dokaznom predmetu.

6 P: Znam da smo čuli o tome dosta svjedočenja, ali kakav bi to mogao biti
7 problem sa svjedocima prema Vašem mišljenju u to vrijeme noći 14-oga?

8 O: U to vrijeme, u 21h, 14. jula prema pričama preživjelih za Orahovac,
9 ratni zarobljenici su u to vrijeme već svi bili pogubljeni. Međutim, tako su
10 veliki brojevi da se postupak sahranjivanja nastavlja. Oni će negdje prekinuti
11 oko ponoći i nastaviti ujutro. Dakle iako su pogubljenja izvršena, još uvijek
12 ima mnogo tijela na površini. Opisi događaja preživjelih u Petkovcima govore
13 detalje o pucnjavi i incidentima koji se događaju u samoj školi i isto tako o
14 mogućnosti tih ljudi da ih čuju. Vidimo iz priča preživjelih u školi u Pilici
15 sličnu situaciju gdje se škola natrpala toliko da snage koje čuvaju zatvorenike
16 više nisu sigurne da mogu to efikasno izvršiti.

17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1   Mislim da u ovom kontekstu navečer 14. jula jeste upravo ono o čemu
2 major Jokić govori kad se kaže da imaju probleme s paketima. Sam broj
3 zatvorenika koji dolaze je suviše velik za pješadijsku zborničku brigadu da ih
4 uspješno drži pod kontrolom.

5   P: U redu. Da sada pređemo na sljedeći dokazni predmet ukoliko je
6 moguće. A to je 233, čini mi se.

7   O: Da, gospodine.

8   P: Možete li potvrditi koji je datum ovog presretnutog razgovora?

9   O: To je 14. juli 1995.

10   P: U redu. Tu se kaže: general Vilotić i dežurni oficir iz Palme Jokić.
11 Znam da je to Sud već čuo, ali da Vas pitam da li Vam je poznat neki general
12 Vilotić?

13   O: Ne, gospodine. Istražujući ovaj predmet, sasvim sigurno u VRS-u nije
14 bio general Vilotić. I koliko god smo pokušavali na osnovu dokumenata koje
15 imamo, jer smo tražili i ime general Vilotić vezano za armiju Savezne Republike
16 Jugoslavije, nigdje nismo to ime mogli da nađemo. A u VRS-u sasvim sigurno ga
17 nema.

18   P: Na koga bi onda to moglo da se odnosi, ako to nije general Vilotić?

19   O: Mislim da se to odnosi na generala Miletića koji je u to vrijeme bio
20 načelnik štaba, odnosno načelnik operacija i vršilac dužnosti načelnika štaba
21 Glavnog štaba.

22   P: U redu. Da sada pređemo na tekst presretnutog razgovora. Na dnu prve
23
24
25
26
27
28
29
30

1 strane govori se "šef je na terenu". A ko bi ta osoba bila?

2 O: U ovom slučaju, kad kažete "šef", pošto ranije kaže "Obrenović", po
3 mom mišljenju to bi mogao biti načelnik štaba Zvorničke brigade, a u to vrijeme
4 to je bio Obrenović.

5 P: U redu. A nakon toga Jokić govori o problemima u Perunici i opisuje
6 ih. A po Vašem mišljenju, koji su to problemi koje Jokić ovdje opisuje? Kaže:
7 "Jedna velika grupa dolazi prema ovamo, prema asfaltu. Znaš. Neću to da kažem."

8 O: U ovom kontekstu major Jokić obavještava generala Miletića o
9 situaciji vezano za borbene operacije. Perunika je jedna lokacija u području
10 odgovornosti Zvorničke brigade. A on govori i o tome kada grupa koju okružuju, a
11 tu mislim na elemente kolone koju pokušavaju da stave u okruženje.

12 P: U redu. Kad Jokić kaže: "Pokušavamo ih odsjeći, ali sad imamo neke
13 probleme. Neki su bili potisnuti, a sad smo i mi potisnuti, i tako dalje." Šta
14 mislite da on tu kaže?

15 O: Mislim da on diskutuje o taktičkoj, vojnoj situaciji na terenu. On
16 zna da nakon prvih kontakta jedan dio kolone je potisnut. I sada oni pokušavaju
17 ustanoviti svoje vlastite linije kako bi mogli nastaviti sa operacijama
18 postavljanja zasjede čelu kolone.

19 P: U redu. Onda na vrhu sljedeće strane: "Da. To je to. /nerazgovijetno/
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 obećali neka pojačanja, ali još nisu stigla." I to Jokić kaže prema ovom
2 presretnutim razgovoru. Šta to za Vas znači?

3 O: Znamo iz drugih dokumenata i, posebno kada spominje "plave", da kako
4 situacija postaje jasnija svima u zoni Drinskog korpusa. Policijske jedinice
5 čine napor, posebno ova specijalna policijska brigada da ih dovedu u zonu
6 Zvorničke brigade kako bi se mogli pozabaviti ovim borbenim operacijama.
7 Ustvari, ono što se događa u ovom slučaju jeste da te jedinice dolaze, ali su
8 one u gradu Zvorniku. Oni se ne raportiraju armiji zato što je primijećena
9 prijetnja da i grad Zvornik može biti predmet napada kolone.

10 P: Dakle u dijelu za koji Vi vjerujete da govori Miletić: "Morate
11 provjeriti s Vasićem", on provjerava sa Vasićem, "Jokić kaže da je uzbuna
12 oglašena i da su u gradu. /kako je prevedeno/." Šta mislite ko je Vasić?

13 O: Mislim da je to Dragomir Vasić, načelnik CSB-a Zvornik.

14 P: Zatim se još govori o - Miletić kaže: "Svako ko može nositi pušku
15 mora ići tamo." Onda isto ide još malo dalje: "Svi moraju biti mobilisani."
16 Jokić kaže: "Razumem, gospodine." Onda ne možemo čuti što Miletić kaže, a Jokić
17 kaže: "Obrenović je stvarno angažovan do maksimuma."

18 Šta mislite na šta ovdje misli u toj jednoj rečenici?

19 O: U toj rečenici mislim da misli na činjenicu da u to vrijeme je major
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Obrenović kompletno angažovan baveći se pitanjima kolone bosanskih Muslimana u
2 njegovoj zoni odgovornosti.

3 P: Nakon toga kaže: "Svi smo, vjeruj." I onda kaže: "Ovaj paket nas je
4 gotovo upropastio." Šta možete na osnovu ovog komentara zaključiti: "Taj paket
5 nas je gotovo najviše upropastio."?

6 O: U ovom kontekstu mislim da major Obrenović misli na činjenicu da sada
7 govori da dodatne, dolazeće grupe zatvorenika /kako je prevedeno/.

8 P: Da sada razjasnim, znam da ste suviše dugo u ovom direktnom
9 ispitivanju. Ali, na koga mislite? Rekli ste major Obrenović.

10 O: Mislim da majora Jokića. Major Jokić kaže da ova najnovija pošiljka
11 zatvorenika koja je poslana u zonu odgovornosti Zvorničke brigade je sada
12 stavila brigadu u poziciju da se nalaze na kraju snaga da bi mogli uspješno da
13 se nose s tim problemom. I kaže, od jutros izvještavamo o broju ljudi. I tako se
14 nastavlja.

15 P: Šta mislite kad kaže: "Izvještavamo o broju ljudi." Šta mislite na
16 šta se to odnosi?

17 O: Mislim da u ovom kontekstu on govori o broju zatvorenika koji dolaze
18 u zonu odgovornosti Zvorničke brigade.

19 P: Da li možda govori o ljudima u koloni koja se tog dana približava?

20 O: To jeste mogućnost, zato što imamo presretnute razgovore u kojima se
21 govori o broju ljudi u koloni. I da Zvornička brigada o tome raspravlja sa
22 komandom Drinskog korpusa. Ali, za mene činjenica da general Miletić ne želi o

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tome diskutovati pokazuje ono što ja mislim da je moje ranije objašnjenje, da je
2 zainteresovan kao načelnik operacija da se uspješno pozabavi kolonom. On ne bi
3 želio nikakve detalje o veličini kolone ili nešto o tome /kako je prevedeno/.

4 P: Da li mislite na onaj komentar: "U redu. Ali, nemoj mi o tome ništa
5 pričati."?

6 O: Da, gospodine.

7 P: Još se malo govori o Vasiću, ali mislim da je ovo dovoljno za ovaj
8 dokazni predmet. Naredni dokazni predmet je 520.

9 O: Da, gospodine.

10 P: Možete li nam reći šta je to?

11 O: Ovo je vanredni borbeni izvještaj. Nosi datum 14. juli 1995. A
12 odražava događaje koji su se dogodili u 20.20h. Riječ je o prvom značajnom
13 borbenom dejstvu koje se dogodilo u zoni Zvorničke brigade. I koja je
14 rezultirano probijanjem linija između tih jedinica koje su vršile zasebna
15 dejstva. Major Obrenović ovdje govori komandi Drinskog korpusa da je realistično
16 za će doći do proboja u zoni odgovornosti 4. ili 7. bataljona, bilo te noći ili
17 rano ujutro.

18 P: Kada ponovo pogledamo inicijale i ono što smo naučili o ćirilici, šta
19 mislite čiji su ovo inicijali?

20 O: Kada pogledamo verziju na B/H/S-u, tu piše "DJ", i zatim isti
21 inicijali "MV".

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Znači ovo slovo "B" je pogreška ponovo?

2 O: Tako je.

3 P: "MV", da li ste imali priliku da pogledate u nekom dokumentu koji
4 imate pri ruci i pomognete nam vezano s tim.

5 O: Ovo je dokument iz jula 1995. Spisak pripadnika komande Zvorničke
6 pješadijske brigade. To je već bio dokazni predmet. Mislim da smo o njemu
7 razgovarali. Čini mi se ili kasno u utorak ili početkom u srijedu. Nema broj
8 dokaznog predmeta.

9 P: To će biti ERN broj 0084-6881. Probat ćemo to riješiti, pitanje broja
10 dokaznog predmeta kasnije.

11 O: Mislim da je osoba ovdje navedena pod brojem 4, taj "MV".

12 P: Dokument 520, da se vratimo na vanredni borbeni izvještaj. Da li je
13 to bio 399?

14 Taj vandredni, dakle borbeni izvještaj, da li u samom izvještaju vidimo
15 informacije koje ćemo kasnije moći vidjeti u jednom drugom dokaznom predmetu?

16 O: Da. Vidimo informacije koje su navedene u knjizi dežurnog oficira
17 Zvorničke pješadijske brigade.

18 P: Samo da razjasnimo, ovo o čemu ste sada govorili, to je ona radna
19 bilježnica. Je li tako? A to će biti, ja mislim, sljedeći dokument kojim ćemo se
20 baviti?

21 O: Tako je.

22 P: Pa u redu. Onda da pogledamo taj dokazni predmet, tu radnju

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bilježnicu, ako je imate kod sebe. Mislim da se radi o dokaznom predmetu 507.
2 Ovo je verzija na engleskom. Možete li nam reći gdje je Tužilaštvo dobilo ovaj
3 dokument i kada ste taj dokument prvi puta mogli detaljno pogledati?

4 O: Ovaj smo dokument dobili od pukovnika Dragana Obrenovića. U nizu
5 dokumenata koje je on predao Tužilaštvu. Ovaj dokument sam u prijevodu na
6 engleskom vidio prije otprilike dva mjeseca. Vidio sam i original. Zajedno sa
7 jednim prevodiocem sam prolazio kroz to. Prva stvar koju sam htio napraviti je
8 da razumijevajući kontekst dokumenta ili shvaćajući ga, da pronađem pojedinosti
9 u ovoj radnoj bilježnici na osnovu kojih bih mogao procijeniti ili barem
10 usporediti bilješke odavde sa nekim drugim informacijama koje imam na
11 raspolaganju. Na osnovu moje perspektive, mojeg viđenja, ja sam shvatio da
12 postoji mogućnost da je ovaj dokument krivotvoren možda. I mene je brinulo kada
13 sam gledao ovaj dokument. Ono što sam htio postići je da pronađem što je moguće
14 više informacija kako bih mogao bilo potvrditi tu tvrdnju ili je negirati. Dakle
15 većina posla na početku je bila da pokušam odrediti da li ovo potvrđuje ovo u
16 dokumentu, da li se može naći potvrda u drugim dokumentima koje smo imali u toku
17 istrage, u toku sastavljanja mog izvještaja.

18 P: Dakle u toj fazi kada ste radili to, da li ste imali dovoljno
19 informacija da stvorite mišljenje o tome ili još uvijek sumnjate u autentičnost
20 ovog dokumenta?

21 O: Kao analitičar ja nikad nemam dovoljno informacija na žalost.
22 Međutim, spreman sam reći da je materijal koji se nalazi u ovoj bilježnici, da

23
24
25
26
27
28
29
30

1 se on slaže sa nizom činjenica i dokumenata o kojima sam govorio pred Vijećem,
2 nego je i dosljedan u odnosu na moje opće poznavanje, tj. na situaciju i ono
3 kako je ja poznajem u vezi sa događajima na terenu Zvorničke brigade.

4 P: Ali, dobra krivotvorina bi upravo takva i bila, zar ne?

5 O: Potpuno ste u pravu.

6 P: Da prođemo kroz neke od ovih informacija. Pronađimo, dakle ERN broj -
7 ustvari reći ću cijeli - 0308-9333. Mislim da smo saznali da je 13. jula 1995.
8 gospodin Obrenović to označio, dakle kao datum 13. juli, kada je on sam radio
9 analizu.

10 O: Tako je.

11 P: Možete li nam proći kroz tu stranicu komentirajući ono što je
12 relevantno. Naravno, nisu sve pojedinosti relevantne.

13 O: Usmjerio bih pažnju Suda na, kao prvo, stranu 3 prijevoda na
14 engleski. Tu je naznačeno pod 13.15h spominjanje buldožera.

15 P: Šta je značaj toga?

16 O: Mislim da i te bilješke i vrijeme navedeno, da je to dosljedno onome
17 što smo vidjeli u razgovoru između pukovnika Milanovića i dežurnog oficira na
18 Palmi tog dana, kada se tražila mehanizacija da se pošalje na Konjević Polje. To
19 je jedan od indikatora kojima sam se poslužio tražeći nešto što potvrđuje ove
20 informacije.

21 P: Vi ne smatrate da je dežurni 13-og bio gospodin Jokić, zar ne?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne.

2 P: Zna li tko je bio?

3 O: Ja smatram, ali volio bih provjeriti činjenice, u svakom slučaju
4 smatram da se radio o kapetanu Sretenu Miloševiću.

5 P: Što nam još želite napomenuti.

6 O: Također 13., stranica broj 5. I iako u širem kontekstu razgovora se
7 ova bilješka koja se tiče telefonskog poziva kontakta predsjednika općine
8 Zvornik koji traži da se pošalje jedan kamion s prikolicom ili labudica kako bi
9 ta labudica donijela buldožer. I zatim se tu spominje 10h i da je pukovnik Beara
10 prenio tu poruku.

11 Dakle bez obzira na spominjanje pukovnika Beare i njegovu vezu s tim, ja
12 još nisam pronašao nijednu informaciju koja bi potvrdila ovu konkretnu opasku
13 koja je tu navedena.

14 P: Spominjanje pukovnika Beare, da li nam to daje bilo kakve naznake
15 gdje bi se pukovnik Beara mogao nalaziti, ako je stvarno riječ o 13. julu?

16 O: Nemamo nikakvih naznaka za 13. juli, samo da je prenio poruku. Da li
17 je on tamo bio fizički prisutan kad je prenosio poruku ili je to bilo putem
18 telefona, mi ništa ne znamo gdje se on, dakle nalazi.

19 P: U redu. Pređimo onda na sljedeći dio koji želite da nam naznačite.

20 O: Na stranici 7. prijevoda na engleski -

21 P: Ovdje imamo podvučeno 14. juli, Jokić. Za zapisnik kažem da je
22 gospodin Obrenović rekao da je to on napravio.

23 O: Ovo tu je element vezano za to da je pukovnik Salapura nazvao da se
24
25
26
27
28
29
30

1 Drago i Beara trebaju javiti Goliću. Taj Golić je major Golić, obavještajni
2 oficir Drinskog korpusa, a pukovnik Salapura je obavještajni oficir u upravi
3 Glavnog štaba za obavještajne poslove.

4 P: Golić je često prezime u Bosni, zar ne?

5 O: Jeste.

6 P: Zašto mislite da je taj Golić upravo ovaj Golić iz obavještajne
7 službe Drinskog korpusa?

8 O: Iako je to relativno često ime, u kontekstu vojne hijerarhije brigada
9 i korpusa major Pavle Golić je vjerojatno jedina osoba s tim prezimenom koji
10 spada među te, takve oficire. Osim toga, veza obadvojica, i Drago i Beara su
11 oficiri bezbjednosti. Dakle mislim da je to logičan zaključak.

12 P: Da li major Pavle Golić ili ime majora Golića, da li vidimo da se
13 javlja uz bilo koju drugu situaciju u dokumentima vezanim za ove operacije?

14 O: Vidimo ga spomenutog u nizu presretnutih poruka od 16. jula 1995., a
15 vezano za smaknuće ljudi na vojnoj ekonomiji Branjevo.

16 P: Samo da razjasnimo za zapisnik, da li se tu govori konkretno o
17 smaknućima ljudi na ekonomiji i gospodinu Goliću ili je to Vaše tumačenje?

18 O: Ne. Taj niz presretnutih poruka se tiče razgovora između dežurnog
19 oficira na Palmi i dežurnog oficira Drinskog korpusa, kao i službe bezbjednosti

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 i pozadinske službe i obavještajne službe Drinskog korpusa, a vezano za traženje
2 500 litara goriva za pukovnika Popovića da završi svoj posao.

3 P: U redu. Znači, mi ćemo doći na Vaše tumačenje toga. Nema direktne
4 reference?

5 O: Ne, gospodine.

6 P: Prijeđimo na sljedeći dio koji želite da istaknete.

7 O: Ovo je na 9. strani na verziji na engleskom. Radi se o 15h. Dolazi
8 pukovnik Beara, kažu. I zatim imamo jednu fragmentarnu bilješku, spominje se
9 Orahovac, Petkovci, Ročević i Pilica. Sve nejasno. Kada zanemarimo ovu prvu
10 stavku, sve su ovo mjesta gdje su Bosanci, Muslimani bili zatvoreni u zoni
11 Zvorničke pješadijske brigade.

12 P: Ova prva bilješka koju ste spomenuli 14., da li po Vašem mišljenju to
13 spada u uobičajen opseg dužnosti dežurnog oficira?

14 O: Mislim da se ovdje radi o zabilješkama koje su tipičan primjer
15 dužnosti dežurnog oficira. Ne želim sad ulaziti u sve te bilješke. Međutim,
16 zabilježiti sve informacije koje stižu u brigadu, to radi dežurni oficir. On
17 vodi ovu knjigu, upisujući informacije i koji je njihov značaj, tko ih je
18 prenio. I to sve odgovara upravo tim dužnostima.

19 P: Ima li još nešto?

20 O: Pogledajte, molim Vas, stranicu 13 u verziji na engleskom.

21 P: Što je tu važno?

22 O: Ovo sam naznačio samo zato što znam šta je rekao pukovnik Obrenović
23 vezano za to i htio sam naglasiti da u ovom trenutku ne mogu ni potvrditi ni

24

25

26

27

28

29

30

1 negirati njegovo tumačenje. Trebalo bi više istraživati, pregledati evidenciju
2 da bih mogao dati neki drugi značaj toj tvrdnji. Dakle ne mogu ovo ni potvrditi
3 ni negirati.

4 P: Možete li nam molim Vas reći šta bi moglo značiti ovo što tu piše?
5 Koje su mogućnosti nama na raspolaganju, barem po Vašem mišljenju?

6 O: S obzirom da ih je tako mnogo, kao prvo, Pelemiš je lokacija. To je
7 niz sela. Zatim, Pelemiš je prezime cijelog niza ljudi i u Zvorničkoj
8 pješadijskoj brigadi, a i izvan nje. Vijeće svakako zna za Milorada Pelemiša iz
9 10. diverzantskog odreda. Međutim, postoji cijeli još niz lica s tim prezimenom
10 u Zvorničkoj pješadijskoj brigadi. Mislim da je pukovnik Obrenović rekao da on
11 misli da se radi o zamjeniku ili v.d. komandanta 1. pješadijskog bataljona.
12 Prema njegovom tumačenju, ti problemi sa osobljem bi se mogli ticati situacije u
13 Pilicama. Isto tako se može ticati pitanja vezanima za pripadnike 10.
14 diverzantskog odreda koji su možda izvršili smaknuća u školi u Petkovcima. Dakle
15 s obzirom da ima toliko mogućih tumačenja, i naglašavam da ne mogu ni jedno od
16 njih potvrditi ili odbaciti. Još uvijek vršimo istrage.

17 P: U redu.

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Na strani 14 je navedeno: Jokić, delegacija iz Pilice. Ovdje iz
2 razgovora koje su vodili timovi Tužilaštva - je ne znam da li je Vijeće slušalo
3 nešto o tome do sada - međutim, nekoliko osoba iz Pilice je otišlo u komandu
4 Zvorničke brigade sa pritužbama o okolnostima i o tome što je previše bilo
5 zatvorenika natrpanih u Pilicama. Dalje na toj stranici se spominje Beara koji
6 mora pozvati 155. Ovdje se to direktno slaže sa jednom od ovih presretnutih
7 poruka koje smo čuli. Htio bih naglasiti u ovom trenutku, a vezano za moj iskaz
8 ovdje je to da ja naglašavam ovdje samo one aspekte dokumenta koji su vezani za
9 krivične aspekte djelovanja Zvorničke brigade. Nisam pokušao pronaći svaki
10 trenutak kada se spominje Zvornička brigada, ali u vezi sa legitimnim borbenim
11 dejstvima. Neke od tih stvari ću navesti, jer je to jako jasno iz teksta. Ali,
12 nisam izvršio mikroanalizu.

13 P: Ako je riječ o 14. julu u ovoj radnoj bilježnici i ako je gospodin
14 Jokić bio dežurni 14. jula, da li mislite da bi imalo smisla da Jokić sam
15 upisuje svoje ime?

16 O: Ne mogu nagađati o tome, gospodine.

17 P: Ovo spominjanje gdje se Beara poziva da pozove 155, da li to možete
18 povezati sa nekim drugim informacijama?

19 O: Da se vratimo na jedan od onih ranih dokaznih predmeta koji su bili
20 presretnute poruke gdje se radilo o razgovoru između pukovnika Beare i majora
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Jokića. Mislim da je to dokazni predmet Tužilaštva 232. Tamo se konkretno
2 spominje - stavit ću to evo sada na grafoskop - dakle direktno se spominje
3 pitanje toga da je 155 nazvao i tražio da se hitno javite.

4 P: U redu. Možemo dalje.

5 O: U ovom kontekstu, zadnje što bih htio naglasiti za 14. juli iz ovog
6 dokumenta tiče se zabilješke gdje piše da se Drago treba javiti i bilješke da u
7 9h dolazi Beara. Mislim da to znači da se očekuje da će Beara biti u komandi
8 Zvorničke brigade u 9h ujutro sljedećeg dana, dakle 15. U kontekstu one
9 presretnute poruke od malo prije, jasno je da on nije u komandi Zvorničke nego
10 Bratunačke brigade.

11 P: Oprostite, ja Vas tada nisam pitao za to, pa ću Vas zamoliti da
12 vratite tu presretnutu poruku na ekran i da nam kažete odakle ste iz nje izvukli
13 te podatke? Koji je to broj dokaznog predmeta?

14 O: 232.

15 P: Zbog čega smatrate da se Beara nalazi tamo gdje kažete?

16 O: Na dnu teksta gdje se kaže: "Dajte mi da govorim s Bearom." Tu se
17 govori o Bademu, a Badem je kodirano ime, telefonsko kodno ime za Bratunačku
18 brigadu. A posljednja stranica bilježnice u prijevodu na engleski, posljednja
19 stvar na stranici 15. Kao što možete vidjeti, to je gotovo doslovno prenesen
20 tekst vanrednog borbenog izvještaja od 14. jula koji je Zvornička brigada
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 uputila komandi Drinskog korpusa, gdje se govori o stanju vezano za kolonu.

2 P: Samo za zapisnik, onaj vandredni izvještaj je bio dokument 520.

3 Imam još jedno pitanje prije nego što ostavimo ovaj dokument, gospodine
4 Butler. Kada tamo piše da u 09.00h dolazi Beara. Presretnute poruke kroz koje
5 ste već prošli, a koje se tiču Beare i Živanovića i broja 139, da li Vam je to
6 pomoglo da saznate gdje se nalazi Beara i koji je značaj ove presretnute poruke?

7 O: Ja sam tu analizu radio čak u predmetu *Krstić* prije nekoliko godina.
8 Mislim da je pukovnik Beara nazvao generala Živanovića, a kasnije generala
9 Krstića iz komande Zvorničke pješadijske brigade. Ovaj dokument, odnosno ovaj
10 podatak pomaže dati još dokaza o toj analizi.

11 P: Prije nego što dođemo... ustvari, ostavimo za sada 15. u knjizi, dok
12 ne dođemo do dokumenata za 15. A mislim da se možemo vratiti na dokazni predmet
13 534, ukoliko nisam u krivu; moguće.

14 O: Dokument 534 je još jedan izvadak iz dnevnika koji je Tužiteljstvu
15 prije nekoliko mjeseci predao pukovnik Obrenović.

16 P: Kakav je to dnevnik? Odnosno, kako ga Vi shvaćate?

17 O: Ovo je dokument koji ja nazivam dnevnikom dežurnog oficira garnizona.
18 Naime, postojala su te noći dva dežurna oficira. Tj. dva položaja, dvije
19 funkcije dežurnog oficira - kada govorimo o njihovim funkcijama - koji obično
20 imaju veze s brigadom. A o obje te funkcije se govori u Pravilima o komandama i
21 štabovima JNA iz 1983. Jedan je naravno operativni dežurni oficir o kojem već
22 svi sve znamo. A drugi je dežurni oficir, odnosno u ovom konkretnom slučaju,
23 dežurni podoficir, koji je odgovoran za pitanja koja se zapravo odnose na
24 fizička pitanja, na objekt garnizona samog.

25

26

27

28

29

30

1   Ovo je jedan izvadak na jednoj stranici za večer, odnosno noć sa 14. na
2 15. juli u kojem su unešeni podaci, zapravo izvještaj o situaciji u kasarni. Kao
3 što vidite, većina ovih unešenih podataka ovdje odražava činjenicu da je opseg
4 dužnosti ove osobe, dakle dežurnoga kasarne, prilično ograničen na
5 administrativne poslove u kasarni. U ovom konkretnom slučaju, htio bih naglasiti
6 da dežurni kasarne kaže da je u toku večeri sa 14. na 15. juli 1995. u krugu
7 kasarne bio autobus sa zarobljenicima. Dakle unutar objekta *Standarda*. Isto tako
8 kaže da nije uzeto brojno stanje ljudi u kasarni zbog aktivnosti na terenu.
9 Dakle svi su bili na terenu da bi se bavili pitanjima koja su imala veze s
10 kolonom i da su stražari bili kod ratnih zarobljenika. Dakle ovaj podoficir samo
11 uočava da su u kasarni samo operativni dežurni, dežurni kasarne i straža.

12   Ako prijeđemo na 7. stranicu prijevoda ovoga dokumenta na engleski
13 jezik, jedini drugi podaci za 15. na 16. koje bih htio posebno naglasiti su u
14 vezi sa dolazećim pojačanjima koja su počela dolaziti u zonu Zvorničke brigade
15 15. ujutro. Drugi podatak kaže da je stigla nova smjena iz Bratunačke brigade
16 koja je nešto kasnije poslana na teren i to otprilike oko 10h. Dalje kaže da su
17 u 12h stigli dijelovi specijalnih snaga Podrinjskoga odreda. Naime, radi se o
18 jedinicama Drinskih Vukova, također koji su podčinjeni Zvorničkoj brigadi i koji
19 su se počeli vraćati natrag u kasarnu.

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Zna li je li Vinko Pandurević bio s njima?

2 O: Pa to ne piše u ovim dokumentima, no komandant Zvorničke pješadijske
3 brigade, pukovnik Vinko Pandurević se vratio sa svojim jedinicama. Zna se da se
4 on u komandu Zvorničke pješadijske brigade vratio otprilike oko podneva 15. jula
5 1995.

6 P: Dobro. Pređimo sada na sljedeći dokument. Ustvari, mislim da se
7 vraćamo ponovno, da ćemo ponovno razgovarati o dnevniku inženjerije. I to ovaj
8 put za 15. juli.

9 O: Da. To je dokazni predmet tužitelja 521. On odražava koji su bili
10 dnevni zadaci čete inženjerije. Ako pogledamo točku 4 i 5, spominju se dakle
11 strojevi ULT-220 i BGH-700 u Orahovcu te rad ULT-om na iskapanjima u Petkovcima.
12 Ono što znamo iz putnih radnih listova vozila, oni se i dalje bave pokapanjima
13 tijela na Orahovcu i to u jutarnjem i popodnevnom satima 15. jula 1995. Na
14 osnovi izjava preživjelih u Petkovcima, zadnja pogubljenja na brani su se
15 odigrala otprilike oko 5h ili 6h ujutro, kada je počelo svanjivati. A
16 pokopavanje je počelo nakon izlaska sunca. Dakle ono što piše u točkama 4 do 7
17 su zapravo podaci koje je unio bilo komandir inženjerijske čete ili tadašnji
18 dežurni oficir u komandi u vezi sa pokapanjem mrtvih tijela nakon pogubljenja u
19 Orahovcu i Petkovcima, odnosno na brani.

20 P: Imate li putne radne listove vozila iz kojih se vidi bilo kakav rad
21 na Petkovcima?

22 O: Ne. Nijedan putni radni list vozila iz Zvorničke pješadijske brigade
23 ne pokazuje da se njihova oprema ili njihova vozila koristila na brani u
24
25
26
27
28
29
30

1 Petkovcima tih dana.

2 P: U točki broj 1 piše: "Pioniri moraju obavljati posao u prostoru
3 Petkovaca." Recite još jedanput što su to "pioniri"?

4 O: Kao što sam već rekao u tekstovima koje sam napisao, i u svjedočenju,
5 "pioniri" su izraz koji se odnosi na borbenu inženjeriju. Oni se također
6 nazivaju *sappers* na engleskom. To su zapravo dijelovi inženjerije koji se odnose
7 isključivo na borbene aktivnosti. Oni prave male bunkere, postavljaju mine,
8 čiste mine, upravljaju sa manjim inženjerijskim funkcijama i strojevima kako bi
9 pomogle borbenim jedinicama i njihovim zapovjednicima.

10 P: Dalje piše da rukovatelji motornih pila trebaju raditi u prostoru
11 Petkovaca. Osim onoga što se događalo na brani u vezi sa tim leševima 15., znate
12 li Vi za bilo kakav posao koji su obavljali pionirci ili rukovatelji motornim
13 pilama u blizini Petkovaca? Zna li što bi ovo moglo značiti u točkama 1 i 2?

14 O: U općoj situaciji, u čitavom općem kontekstu izvještaja komande
15 brigade, i u izvještaju komande brigade jedinice koje se smatralo
16 najizloženijima neprijateljskoj koloni koja je prolazila kroz pozadinu bili su
17 4., 6. i 7. pješadijski bataljon. 6. pješadijski bataljon je bio najsjevernije
18 postavljen od ta 3. U tom smislu, mislim da u točkama 1 i 2 zapravo stoji
19 sljedeće: radi se, naime o aktivnostima koje su povezane sa izuzetno brzom
20 gradnjom fortifikacija, bunkera te o vrlo brzom pokušaju da se ljudi bave tom
21 kolonom kada dođe kroz pozadinu.

22 P: Bi li se za taj posao koristila i teška mehanizacija? Recimo bageri?

23 O: To je bila mogućnost koju sam ja jako dugo i aktivno istraživao
24 zajedno sa istražnim timom. No, podaci do kojih smo došli ukazuju na to da su

25

26

27

28

29

30

1 komandanti bataljona kao i zamjenik komandanta u pitanju nakon razgovora o ovome
2 sa Tužiteljstvom nisu znali da li su zahtijevali da im se pošalje takva teška
3 mehanizacija u smislu obrambenih operacija. Dakle ono što mogu zaključiti, to je
4 jedna od stvari koje sam zaključio je zapravo da se točke 6 i 7 odnose na
5 krivična djela, a ne na vojne poslove.

6 Drugo pitanje - to će se možda jasnije vidjeti na karti - je sljedeće:
7 ova crvena crta ugrubo pokazuje pravac kretanja kolone i mjesto gdje bi ona
8 trebala probiti se sa strane, u bok 6. bataljona u Petkovcima. No, iskazi
9 preživjelih kažu da je građevinska mehanizacija korištena ovdje na brani
10 otprilike, već negdje početkom dana 15. Dakle kada uzmemo u obzir samo ukupnu
11 vojnu situaciju, ne bi bilo nikakve potrebe za izvođenje inženjerijskih radova u
12 podnožju brane u Petkovcima. Uzevši u obzir da kolona ne bi uopće prošla u
13 blizini toga mjesta.

14 P: Selo -

15 PREVODILAC: Mikrofon.

16 P: - /u engleskom transkriptu: "Petkovci"/ i samo mjesto na kojem se
17 nalazi brana, kako se vidi na ovoj karti, znate li otprilike kolika je
18 udaljenost između sela Petkovci i brane?

19 O: Ja nisam siguran koliko je točno daleko od samoga sela, ali mislim da
20 smo mi izračunali udaljenost od stare škole u Petkovcima, gdje je bila komanda
21 6. bataljona, do brane i to otprilike, ustvari, od stare škole do nove škole je
22 otprilike 800 metara. I dalje do brane još onda 2 kilometra. Dakle mislim da se
23 sjećam da je tako bilo.

24 P: Dobro. Prijeđimo sada na sljedeći dokazni predmet. To je izgleda još
25 jedan putni radni list vozila. Radi se o dokaznom predmetu 522.

26

27

28

29

30

1 O: Ovo je još jedan stroj čiji je vlasnik tvrtka *Birač holding*. To se
2 vidi u prijevodu na engleski jezik. Radi se o stroju ULT-220, utovarivaču. Tu
3 piše da je utrošeno 60 litara goriva 15. jula i zatim 40 litara istoga dana.
4 Dalje, na drugoj stranici tog putnog i radnog lista se spominje 5 sati kopanja
5 rovova na Orahovcu 15. jula.

6 P: Je li to u skladu sa inženjerijskom evidencijom, sa dnevnikom koji
7 smo vidjeli ranije?

8 O: Da.

9 P: Vidi li se ime rukovatelja strojem?

10 O: U ovom putnom radnom listu ime rukovatelja strojem je tu. No, taj
11 čovjek nije naveden u evidenciji inženjerijske čete, koliko ja znam.

12 P: Što Vi mislite da to znači?

13 O: Kao što je taj stroj vjerojatno rekviriran iz tvrtke *Birač holding*,
14 pretpostavljam da je uz njega došao i njegov rukovatelj.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, samo u svrhu pojašnjenja
16 moram reći da tu piše "rovokopač sa kašikom". Mislim da smo vidjeli jako puno
17 zapravo fotografija drugih dokaza koje pokazuju da je ovaj stroj ULT-220 zapravo
18 utovarivač. Tako da je to greška.

19 P: A sada možemo prijeći na sljedeći dokazni predmet, 523.

20 O: Ovo je putni radni list kamiona TAM 75, registarske oznake: M-5329.
21 Ovo konkretno vozilo je vozilo dodijeljeno 6. pješadijskom bataljonu u
22 Petkovcima. Dvojica ljudi koji su tu navedeni kao vozači su također navedeni kao
23 pripadnici 6. pješadijskog bataljona.

24 Dana 15. jula, odnosno počevši već od 14. jula, pa dalje 15., imamo tri
25 unešena podatka za 15 litara goriva svaki dan. I na kraju imamo 7 litara goriva

26

27

28

29

30

1 za 14. Kao što sam već rekao, TAM 75 je kamion srednje nosivosti.

2 Ako pogledamo 2. stranicu ovoga dokumenta, ako pogledamo aktivnosti 15.
3 jula 1995. godine, tu vidimo nekoliko vožnji - moram pogledati original - mislim
4 da su bile četiri vožnje koje su navedene ovdje. A vidjet ćete da se radi o
5 vožnjama između Petkovaca i brane. Brana na engleskom je *dam*. Govori također i o
6 drugim kretanjima vozila.

7 P: Ali, ponovno da nam sve bude jasno, ovaj put se ne radi o
8 inženjerijskom stroju?

9 O: Ne. Ovo je vozilo 6. pješadijskog bataljona. Dakle ne radi se o
10 nikakvom građevinskom stroju, nikakvom inženjerijskom stroju.

11 P: Dobro. Pogledajmo sada sljedeći dokazni predmet.

12 O: Ovo je dokazni predmet tužitelja 524. Ponovno kamion TAM 80,
13 registarski broj M-5300. Ponovno imamo iste ljude koji su tu navedeni. Radi se o
14 vozačima 6. bataljona. 15. jula 1995. imamo šest vožnji Petkovci - Brana -
15 Petkovci. Ukupno je vozilo toga dana prošlo 48 kilometara.

16 P: Dobro. Pogledajmo sljedeći dokazni predmet.

17 O: Ako se vratimo na vojni kontekst čitave ove situacije, sada pred
18 sobom imamo redovni borbeni izvještaj od 15. jula 1995. upućen iz 1. zborničke
19 pješadijske brigade komandi Drinskog korpusa.

20 P: Dokazni predmet 526.

21 O: Da.

22 P: Zašto ste Vi odabrali ovaj dokument?

23 O: U točki 1 ovog dokumenta govori se jačem, intenzivnijem
24
25
26
27
28
29
30

1 neprijateljskom napadu u 04.55h, koji je završio otprilike u 05.30h, te da
2 neprijatelj otvara paljbu iz artiljerijskih oruđa. A zatim se spominju i
3 jedinice koje su izolirane u tom napadu, to su bile 4., 6. i 7. pješadijski
4 bataljon. Konkretno u ovome smislu, a uzevši u obzir i saznanja o razgovorima
5 Bošnjaka muslimana, iz presretnutih razgovora, iako je to uzela VRS, radilo se
6 zapravo o području za koje se smatralo da će na njega doći kolona te da će se
7 nastojati probiti kroz linije i proći na teritorij pod kontrolom Armije BiH. I
8 to se zapravo i dogodilo. Dakle u ovome smislu su snage 24. pješadijske divizije
9 2. korpusa Armije BiH pokrenule veliku ofenzivu na linijama 4., 6. i 7.
10 bataljona kako bi držale zaposlenima jedinice na liniji da ove ne bi mogle
11 udariti na kolonu koja se njima primiče.

12 P: Ukoliko nemamo ništa više u vezi s ovim dokumentom i o vojnoj
13 situaciji, možemo prijeći na sljedeći dokument. A to je 527.

14 O: To je dokazni predmet 527, dnevni borbeni izvještaj Bratunačke lake
15 pješadijske brigade za 15. juli 1995. Već smo ranije o njemu govorili.

16 P: Zašto ga onda ponovo stavljate na dnevni red?

17 O: Da bih ponovo podvukao pitanje u 2. tački, a to je vezano za dnevnik
18 dežurnog oficira. Grupa vojnika, otprilike 80, je poslana iz zone odgovornosti
19 Bratunačke lake pješadijske brigade u zonu Zvorničke brigade. I vidimo da je to
20 zapisano u raznim dnevnicima. Ovo sam spomenuo samo da bih spomenuo ove događaje
21 u kontekstu.

22 P: Da li je to pitanje ovih pojačanja koja dolaze iz Bratunca? Ima li
23
24
25
26
27
28
29
30

1 to ikakvog značaja za one presretnute razgovore od 16. jula?

2 O: Da, gospodine.

3 P: Onda se nadam da ćemo do toga skoro doći. Sljedeći dokazni predmet je
4 528. To je vanredni borbeni izvještaj Zvorničke brigade.

5 O: Ovo je vanredni borbeni izvještaj komandanta Zvorničke brigade
6 komandi Drinskog korpusa. Tu se navodi veoma detaljno situacija u zoni
7 odgovornosti Zvorničke brigade i vojna situacija, a govori se i o situaciji
8 vezanoj za veliki broj zatvorenika koji su raspoređeni po školama u području te
9 brigade.

10 P: Mislim da smo o tome već govorili, no možete li nam reći koje je Vaše
11 tumačenje ove prve rečenice: "Dodatno opterećenje za nas je veliki broj
12 zatvorenika koji su po raznim školama u području brigade, kao i obaveza
13 obezbjeđivanja i restoracije, odnosno čuvanja terena."

14 O: Čak i vojna situacija u kontekstu kada je pravljen nacrt ovog
15 izvještaja, kasno popodne 15. jula 1995. Ovo je komandant Zvorničke pješadijske
16 brigade Pandurević koji govori Drinskom korpusu o odgovornostima koje se odnose
17 na kolonu i dužnosti čuvanja zatvorenika i njihovog kasnijeg pokapanja. I on se
18 sada nalazi na tački gdje ne može obje ove operacije vršiti. Kaže: "Ako niko ne
19 preuzme još ovu organizaciju, biću prisiljen da ih pustim da odu."

20 Kao što sam rekao u svom ranijem svjedočenju, to je pomalo prazna
21 prijetnja imajući na umu da su lokacije na kojima se ovi zatvorenici nalaze

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 takve da on najvjerojatnije ne bi mogao otvoriti vrata i otpustiti hiljade
2 muslimanski zatvorenika koji su iza njihovih borbenih linija da meandriraju
3 prema teritoriji BiH. No, ustvari pokazuje njegovu frustraciju sa okolnostima u
4 kojima se nalazi njegova brigada koja ima ta dva zadatka. I imajući na umu
5 kritičnu situaciju koja se razvija u vezi s kolonom.

6 P: Do večeri kada se čini - ustvari, možete li nam reći kada mislite da
7 je poslan ili primljen ovaj izvještaj?

8 O: Ako pogledamo na original na B/H/S-u, vidite pečat centra veze po
9 kojem se vidi da je izvještaj poslan u 19.25h, 15. jula 1995. A možda će biti
10 jasnije u verziji na engleskom jeziku nakon što smo vidjeli original. Vratio bih
11 se i napomenuo u ovom konkretnom slučaju pošto sam prepoznajući potpise ličnosti
12 kroz analizu stotina njegovih dokumenata, ovo jeste potpis, vjerujem da
13 predstavlja ili jeste potpis pukovnika Vinka Pandurevića, komandanta Zvorničke
14 pješadijske brigade. On je vrlo upečatljiv i može se veoma lako identifikovati.

15 P: U to doba, do 19h, prema Vašim saznanjima iz proučavanja ovog
16 područja da li su bili zatvorenici još uvijek živi na području Zvornika
17 /prijevod engleskog transkripta: "Zvorničke brigade."/.

18 O: U to vrijeme konkretno zatvorenici koji su bili u školi u Orahovcu su
19 već mrtvi.

20 P: Molim Vas da odgovorite konkretno na moje pitanje, što je moguće
21 konkretnije. Ja sam pitao samo da li su živi.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Dobro. Oni su bili živi u školi Kula, Pilica. Naša informacija je da
2 se tamo pogubljenje vršilo tek 16. jula ujutro. Živi su u Domu kulture u Pilici.
3 I još je ostalo pitanje vezano za broj onih koji su možda živi u školi u
4 Ročeviću. Nemamo nikakvih dokumenata ili presretnutih razgovora koji bi nam
5 posvjedočili o tome kada su zatvorenici u toj školi pogubljeni. Tako da na
6 osnovu dokumenata i dokaza to ne znam. Bilo je pojedinaca koji su pokrenuli
7 pitanje sa istražiteljima da su zatvorenici možda pogubljeni u Ročeviću 15. jula
8 1995, ali ja nemam dokumenata koji bi to mogli potvrditi.

9 P: Sljedeći dokazni predmet jeste istorija slučaja, tako da to ne možemo
10 staviti na grafoskop. Možete nam reći zašto ste izabrali istoriju slučaja,
11 medicinski izvještaj ovog pojedinca koji se čini da je Musliman? To je dokazni
12 predmet 529. A mi smo ga ponudili pod pečatom zato što je to medicinski
13 dokument.

14 O: Ako pogledate stranu 25 prijevoda na engleski dnevnika, odnosno radne
15 bilježnice dežurnog, vidjećete ime te osobe koja se navodi da je umrla u
16 zborničkoj bolnici. Osoba u pitanju je osoba koja je bila poznata kroz dokumente
17 kao P529, da je uhvaćena, ranjena, liječena u medicinskom centru u Milićima,
18 prebačena u medicinski centar u Zvorniku i tamo je i umrla. Ja sam ovo pokrenuo
19 samo kao jedan od elemenata koji mogu iskoristiti da bih pokazao da unosi u
20 dnevniku ustvari odgovaraju događajima i stvarnom kontekstu kakvog mi poznajemo
21 /kako je prevedeno/.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Čini mi se da je vrijeme da pauzu. A
2 čini mi se i da ćemo moći završiti danas ili biti veoma blizu završetku. Tek
3 toliko da znate.

4 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Hvala. Veoma ste optimistični. Dakle
5 imamo pauzu i nastavljamo s radom u 12.30h.

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

7 ... Početak pauze u 11.59h

8 ... Sjednica nastavljena u 12.31h

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim. Izvolite sjesti.

10 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine.

12 P: Gospodine Butler, sada bismo otišli na sljedeći dokazni predmet za
13 16. juli, a broj mu je, čini mi se 250. To je opet presretnuti razgovor koji je
14 uhvaćen u 11.11h. Možete li nam reći ko su sagovornici? Znamo do sada već
15 pukovnika Ljubu Bearu, a možete li nas podsjetiti ko mislite da je Cerović?

16 O: Cerović je pukovnik Cerović koji je obično pomoćnik komandanta za
17 moral, pravna i vjerska pitanja i poslove Drinskog korpusa i koji je tog dana
18 isto bio i dežurni komande Drinskog korpusa.

19 P: Šta mislite o čemu se vodi ovaj razgovor?

20 O: On prvo kaže da neko ko se zove Trkulja je ovdje i traži Bearu. Kao
21 što sam u svom ranijem svjedočenju naveo, pukovnik Trkulja je oficir Glavnog
22 štaba i član je operativne službe. U kontekstu ovog razgovora navodi se da treba

23

24

25

26

27

28

29

30

1 izvršiti trijažu onih. I onda je prekinut. I onda navodi da je dobio uputstva
2 odozgo.

3 P: Šta mislite da ta trijaža znači?

4 O: Šta se tiče trijaže koja treba da se izvrši nad zatvorenicama, mislim
5 da su ovde to koristili kao eufemizam za to da zatvorenike treba ustvari
6 pogubiti.

7 P: U redu. Ima li još nešto u ovom dokumentu? Ako ne, možemo ići na
8 sljedeći.

9 O: Ovo je dokazni predmet Tužilaštva 252.

10 P: Šta je to?

11 O: Ovo je serija presretnutih razgovora od 16. jula. Ovo je 13.58h. A
12 razgovor se vodi u početku između dežurnog oficira Zlatara i dežurnog oficira
13 Palme. U prvom dijelu razgovora govori se da dežurni oficir Palme prenosi poruku
14 da je 500 litara goriva D2 potrebno potpukovniku Popoviću. I onda se prekine
15 veza i onda se ponovo spaja. I sljedeći sagovornik je Bašević.

16 P: Šta mislite ko je Bašević?

17 O: U ovoj referenci, major Bašević je osoba koja je identifikovana kao
18 načelnik tehničke službe Drinskog korpusa.

19 P: U redu. Šta mislite o čemu oni ovdje govore?

20 O: U ovom konkretnom slučaju, oni govore o tome da je potpukovnik
21 Popović na Palmi i da zna. Odnosno, da se 500 litara D2 goriva traži za njega
22 hitno, jer će inače posao koji obavlja prestati da obavlja.

23 P: Kao prvo što mislite ko je to "on" u ovoj rečenici?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Vjerujem da je to potpukovnik Popović.

2 P: Šta mislite koji je to posao?

3 O: Posao koji se u to vrijeme odvija u zoni odgovornosti Zvorničke
4 brigade gdje bi potpukovnik Popović bio uključen. Bilo bi premještanje
5 zatvorenika iz škole u Pilici autobusima do vojne ekonomije Branjevo gdje će
6 biti pogubljeni.

7 P: Imate li još nekih materijala kojima biste mogli podržati to i do
8 kojih ćemo doći?

9 O: U skladu sa još nekim drugim dokumentima kao i sa svjedočenjem
10 gospodina Erdemovića za vrijeme predmeta *Krstić* govori se o tome da su autobusi
11 puni zatvorenika dolazili iz škole u Pilici.

12 P: Da pređemo na drugu stranu ovog dokumenta. Još se malo više govori,
13 odnosno govori se o tome da dolaze 2 tone, i kaže: "Stupi u kontakt sa
14 Roševićem." Da li znate što to znači?

15 O: Ne. Nisam mogao identifikovati osobu koja ima to ime.

16 P: Da li znate za mjesto u kojem ima i škola? Da li ste mogli to
17 povezati sa tim odgovorom.

18 O: Ne, gospodine.

19 P: Zatim se razgovor dalje vodi i kaže: "Da li si dobio Baševića?" A P
20 dogovara: "Jesam. A ko je to? Je l' to dežurni oficir?" A C kaže: "Centrala."
21 Onda ovaj P kaže: "Daj mi dežurnog za operacije. Da li je major Golić slučajno
22 tamo?" Odgovor: "Da." P kaže: "Daj da s njim razgovaram." Kaže Golić: "Pop me
23 upravo zvao i rekao mi da te kontaktiram. 500 litara D2 mora biti poslano njemu
24
25
26
27
28
29
30

1 odmah jer će inače prestati da obavlja svoj posao."
2 Šta mislite ko je major Golić?
3 O: Major Golić je obavještajni oficir u komandi Drinskog korpusa.
4 P: Razgovor se nastavlja: "Da. 500 litara ili će prestat da radi.
5 Krenite odmah. Zdravo." I onda P kaže: "Autobus natovaren gorivom odlazi u selo
6 Pilica. I to je to." I onda neko kaže: "500 litara."
7 Taj komentar "autobus natovaren gorivom", šta mislite da to znači?
8 O: Mislim da u ovom slučaju misle na ne nužno na autobus već nešto šta
9 vuče kontejner sa 500 litara goriva.
10 P: Selo Pilica, možete li kratko opisati koliko je veliko to selo?
11 Koliko znate.
12 O: Po mom znanju, to je veoma malo selo. Izgrađeno na raskršću negdje
13 sjeverno u opštini Zvornik. To nije veoma gusto naseljeno selo, odnosno nema
14 veliki broj stanovnika.
15 P: Razgovor se nastavlja: "Ne. Treba ići sa rezervoarom za gorivo iz
16 vozila bataljona." Pa onda pitanje: "Da li je zasebno?" Odgovor: "Da. Da. Treba
17 biti odvojeno." I onda je: "/nerazgovjetno/ Samo treba." I onda P kaže: "Jeste.
18 Ali, potpukovnik /prijevod engleskog transkripta: "pukovnik"/ Krsmanović na tvom
19 mjestu mora zvati ovamo za vozilo bataljona."
20 Možete li nas podsjetiti ko bi mogao biti "P" u ovom razgovoru?
21 O: To bi bio dežurni na Palmi u ovom razgovoru.
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: A potpukovnik Krsmanović? Šta znači ovo spominjanje njega?

2 O: U kontekstu, potpukovnik Krsmanović je načelnik prometne službe
3 Drinskog korpusa. I zbog blizine jedne od pozadinskih baza Drinskog korpusa u
4 *Standardu* koja je tamo imala na raspolaganju nešto opreme, pukovnik Krsmanović
5 koji je oficir korpusa zadužen za promet mora nazvati i ovlastiti upotrebu
6 vozila za dovoženje 500 litara goriva za Pilicu.

7 SUDIJA ARGIBAY: [simultani prevod] Oprostite, gospodine McCloskey, samo
8 da nešto razjasnimo. U transkriptu piše da je pukovnik Krsmanović bio načelnik
9 da vezu. A ja sam shvatila gospodina Butlera koji je rekao da je on načelnik za
10 prometne službe.

11 SVJEDOK: [simultani prijevod] Tako je, gospođo.

12 SUDIJA ARGIBAY: [simultani prevod] Moramo to ispraviti u transkriptu.

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala.

14 P: Molim Vas, podsjetite nas koliko su u ovom trenutku, u ovoj fazi rata
15 koliko je gorivo bilo važno za VRS?

16 O: Kao što se možda najbolje vidi iz dokumenata o evidenciji korištenja
17 goriva, gorivo je bilo ključni resurs kojega je bilo malo. Bilo ga je jako malo
18 pa je zbog toga na crnom tržištu bilo skupo. Kasnije su sve vojne strane
19 pokušavale obezbijediti da se zna na koji način je korišteno gorivo, da se ono
20 koristi samo za određene svrhe. Dakle od samog početka se vidi da svako vozilo

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 mora pokazati koliko je goriva potrošilo u toku dana, da mora biti napisan nalog
2 za točenje goriva. Dakle očito je da je vojska imala manjak goriva. A i zbog
3 toga što je i općenito bilo veoma rijetko, zbog njegove vrijednosti je bilo puno
4 pljačke. I nije neobično da se poduzimaju ovakvi koraci kako bi bili sigurni da
5 je gorivo koje jeste na raspolaganju na najbolji mogući način iskorišteno.

6 P: Molim da prijedemo sada na sljedeći dokazni predmet. To je 530.
7 Recite što je to? Odakle ga je Tužilaštvo dobilo? I objasnite nam dokument.

8 O: Ovaj dokument je Tužilaštvo dobilo tokom pretresa u komandi Zvorničke
9 pješadijske brigade. Pretres je napravljen početkom 1998. godine. Ovo je potvrda
10 koju je izdala vojna pošta 7469. To je Zvornička pješadijska brigada. To je
11 izdano na ruke potpukovnika Popovića. A radi se o 500 litara dizel goriva D2 za
12 16. juli 1995. godine.

13 Također se navodi da je od tih 500 litara, 140 litara vraćeno. To je
14 bilo izdano prema naređenju kapetana Sretena Miloševića, pomoćnika komandanta
15 pozadinske službe Zvorničke pješadijske brigade.

16 P: Koji je značaj ovog dokumenta za Vašu analizu?

17 O: Ovo je original. Samo da se vidi na grafoskopu. Ima nekoliko razina
18 značaja ovog dokumenta. Prva je, naravno ona direktno povezana za one
19 presretnute poruke. Ovaj dokument kao vojni dokument komande Zvorničke
20 pješadijske brigade znači da se ne radi o nekom dokumentu koji je bio objavljen
21 ni na koji način. Dakle to je izvrstan dokument kojim sam mogao potvrditi

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pouzdanost nekih dijelova procesa presretanja poruka kada se to uspoređi sa
2 sadržajem tih poruka.

3   Kada se čovjek bavi sa namjernim skretanjem na pogrešan trag nekoga,
4 treba imati na umu baš takve stvari. Naime, ovo je nešto što ljudi iz 2. korpusa
5 Armije BiH nisu mogli imati dostupno, dokumente koji su bili u rukama, u
6 zgradama njihovih protivnika. Dakle ovaj dokument povezuje i potvrđuje s jedne
7 strane autentičnost materijala i također daje indicaciju o tome koliko je
8 pouzdano bili presretanje poruka i koliko su pouzdane same informacije koje su
9 kroz njih dobivene.

10   S druge strane to potvrđuje moju analizu koju sam ranije iznio, a vezano
11 za ograničenja oficira bezbjednosti u vezi sa njegovom sposobnošću da dođe do
12 MTS-a izvan onog što spada u njegovo normalan opseg djelovanja. U ovoj
13 konkretnoj situaciji potpukovnik Popović daje uputstvo dežurnom oficiru na Palmi
14 da nazove dežurnog oficira na Zlataru. Dakle u komandi Drinskog korpusa, kako bi
15 dobio odobrenje za izdavanje 500 litara goriva. On je jasno, iz toga, bio
16 upoznat s time da on nema ovlaštenja da tako nešto učini i da mu je potrebno
17 odobrenje pozadinske službe Drinskog korpusa da bi se to postiglo.

18   Dakle kroz presretnutu poruku i kroz dokument vidimo izraz procesa
19 komandovanja i štapskih procesa.

20   P: Da li su pozadinske službe brigade bile uključene u ovo odobravanje?
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da. Jednog trenutka kad je to odobreno. I mi nemamo presretnutu
2 poruku koja to potvrđuje direktno. Ali, u svakom slučaju, neka vrsta odobrenja
3 jeste bila prenesena pomoćniku komandanta pozadine Zvorničke brigade. Čime se
4 onda omogućilo izdavanje goriva.

5 P: Dokument 530 u verziji na engleskom kaže da je: "Gorivo izdano u
6 skladu sa naredbom S. Miloševića." I zatim se spominje: "500 litara D2, 140
7 litara je vraćeno."

8 Dakle ponovo S. Milošević -

9 O: Odgovor je kapetan Sreten Milošević, pomoćnik komandanta za pozadinu
10 Zvorničke pješadijske brigade.

11 P: Da razjasnimo, na dnu se spominje organ specijalnih službi, M.
12 Krstić. Zna li o kome se tu radi?

13 O: Ne. Ja znam o kome se radi. To nije general Krstić. Mislim da se radi
14 o izvjesnom Miloradu Krstiću koji je bio referent organa tehničkih službi,
15 specijalnih službi. Dakle službe koja se bavi računovodstvenim pitanjima.

16 P: Imate li još nešto za dodati?

17 O: Ne.

18 P: Onda da prijedemo na dokazni predmet 257. Riječ je o presretnutoj
19 poruci od 16. jula u 21.16h. Uključeni su Popović i još neki ljudi. Ova
20 konkretna presretnuta poruka u sklopu Vaše analize, došlo je do primjene u Vašem
21 tumačenju za vrijeme predmeta *Krstić*.

22 O: Tako je.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Prođimo onda kroz nju sada. Pa da čujemo kakva je Vaša analiza tog
2 dokumenta sada. Ja ću Vam onda postaviti nekoliko pitanja o promjenama u Vašoj
3 analizi i zbog čega je do njih došlo. Da počnemo onda od osobe P. Što kažete, po
4 Vašem mišljenju, tko je taj "P"?

5 O: Kao što se vidi u prvom redu, tu se potpukovnik Popović identificirao
6 na neki način svojim glasom.

7 P: U redu. Zatim kaže: "Rašić ovdje. Mogu li Vam pomoći?" Znate li tko
8 je taj Rašić?

9 O: Koliko sam ja shvatio, mislim da je pukovnik Obrenović naveo jednog
10 Rašića kao bezbjednjaka u Drinskom korpusu. Na osnovu materijala koji ja imam na
11 raspolaganju, ja to ne mogu potvrditi. Ja mogu jednostavno samo reći da nisam
12 siguran o kome se radi.

13 P: U redu. Popović onda kaže: "Upravo sam bio gore." Šta mislite o čemu
14 on to govori?

15 O: U ovom kontekstu, a posebno kada se to spoji s njegovim kasnijim
16 komentarom gdje kaže: "Sa šefom lično", mislim da govori da je bio na isturenom
17 komandnom mjestu Zvorničke pješadijske brigade, sa pukovnikom Pandurevićem.

18 P: Da li ste dobili neke nove informacije koje potvrđuju takvu analizu?

19 O: U općenitom kontekstu, pukovnik Obrenović je naznačio da kada se
20 govori o "gore" da se misli na nekom mjestu koje je više od mjesta na kojem se
21 nalazimo. Dakle to je logičan zaključak. Ja naravno pokušavam dati konzervativnu
22 procjenu kod ovakvih presretnutih poruka, ali mislim da je ovo dobro tumačenje.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li ima nekakvih referenci u onoj dnevnoj bilježnici o kojoj smo
2 govorili?

3 O: Da li ima nekakvih referenci u onoj dnevnoj bilježnici o kojoj smo
4 govorili - o tome možemo i kasnije - a gdje se radi o Popoviću?

5 O: Ima.

6 P: Ukratko, s obzirom da se sad bavimo ovim razgovorom, podsjetite nas
7 kakve to veze ima sa bilježnicom pa ćemo nastaviti sa ovom presretnutom porukom.

8 O: Dio nastanka ove presretnute poruke s obzirom na razvoj događaja,
9 pritisak na Zvorničku brigadu od strane one kolone tokom jutra i ranog
10 poslijepodneva 16. jula 1995. je toliko pojačan da je pukovnik Pandurević prema
11 vlastitoj odluci proglasio prekid vatre na bojnem polju, otvorio prostor da ta
12 kolona prođe na teritorij BiH bez problema. Za to nije imao ovlaštenje Drinskog
13 korpusa, ni Glavnog štaba niti predsjednika Republike. I čim se saznalo za to,
14 kada je to krenulo se širiti kroz razne kanale za informacije, vidi se cijeli
15 niz pokušaja komandanata Drinskog korpusa i cijeli niz presretnutih poruka, koje
16 ja ovdje nemam u cijelosti, gdje se pokušava stupiti u kontakt sa pukovnikom
17 Pandurevićem i saznati od njega zbog čega on radi što radi i što se zbiva. Ovaj
18 razgovor je zapravo vezan, dakle za cijeli niz događaja gdje pukovnik Popović
19 razgovara o tom pitanju kao i o drugim pitanjima vezanim za pogubljenje na
20 ekonomiji Branjevo. Zatim prenosi te informacije dežurnom na Zlataru, a zatim,
21 opet u kontekstu, on je prvo bio tražio da ga se spoji sa generalom Krstićem.

22 P: Da li se sjećate nešto u radnoj bilježnici što je bilo vezano za
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Popovića i ovo pitanje?

2 O: Da, sjećam se.

3 P: Možete li nam reći o čemu se tamo radilo? Ne morate se vraćati na sam
4 dokument, samo općenito nam recite. Želimo da ostanemo još u ovom razgovoru koji
5 se tu na presretnutoj poruci vodio.

6 O: Tu se konkretno napominju u jednoj od stavki poruka iz Zlatara da je
7 potpukovnik Popović morao otići Vinku Pandureviću na teren u 16.40h.

8 P: U redu. Da se sad vratimo na razgovor: "Ja sam bio sa šefom lično." O
9 kome mislite da se radi?

10 O: Mislim da se radi o pukovniku Vinku Pandureviću.

11 P: R kaže: "Da." Popović kaže: "Ovdje gdje sam. Znaš li gdje sam?" Šta
12 mislite gdje je Popović kada to govori?

13 O: S obzirom da znaju da postoji mogućnost presretanja poruka, jasno je
14 da oni ne žele reći gdje su, pa pokušavaju zaobići tu temu. On se nalazi u
15 komandi Palme Zvorničke brigade.

16 P: Kako to znate?

17 O: Znamo da je pukovnik Popović veći dio 16. jula 1995. proveo u zoni
18 odgovornosti Zvorničke pješadijske brigade. Uzevši u obzir da on govori preko
19 tog sistema veze i da je u kontaktu sa Palmom, došao sam do zaključka da je
20 poziv stigao iz Palme.

21 P: R kaže: "Znam." Popović kaže: "Dobili ste njegov vanredni izvještaj."

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Šta mislite, o čemu tu govori? O kakvom vanrednom izvještaju?

2 O: Govori o vanrednom izvještaju koji je izdala komanda Zvorničke
3 pješadijske brigade 16. jula 1995. Mi ćemo taj dokument pogledati nakon ovog. To
4 je dokazni predmet Tužilaštva 531.

5 P: U redu. Onda R kaže: "Sve." A Popović kaže: "Sve kao što je on
6 napisao... Ja sam bio na licu mjesta i uvjeren sam da je dobio neke brojke."

7 Šta mislite šta je mislio s tom svojom tvrdnjom ili rečenicom?

8 O: U tom pogledu, kao što se vidi u cijelom nizu dokaznih predmeta o
9 kojima ćemo tek razgovarati, zbog sve veće veličine i prijetnje koju predstavlja
10 ona kolona, velik broj jedinica je obaviješten da pošalje pojačanja u zonu
11 Zvorničke pješadijske brigade. Jedna od stvari koja se dogodila je bila ta da ta
12 pojačanja ne stižu na vrijeme. Barem što se tiče pukovnika Pandurevića. I zbog
13 toga što oni nisu stigli, on je morao poduzeti taj korak. Naime, pustiti kolonu
14 da prođe. Iz konteksta Drinskog korpusa i drugih komandi, oni su znali da je
15 trebalo doći do pojačanja. I misle da iako je dobio pojačanja da je ipak
16 propustio tu kolonu. Kada pogledamo razvoj događaja, kasnije će upravo ta stvar
17 postati sporno pitanje između Zvorničke pješadijske brigade, Drinskog korpusa i
18 Glavnog štaba.

19 P: U redu. A zatim kaže: "Dobro. To nije ni bitno... Doći ću tamo sutra.
20 Pa reci generalu... završio sam posao."

21 Šta mislite pod tim kad kaže "doći ću tamo sutra"?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Mislim da ih obavještava da će se vratiti u komandu Drinskog korpusa
2 17. jula 1995.

3 P: A po Vašem mišljenju šta znači ovo: "Onda reci generalu... završio
4 sam posao."

5 Znaite li o kojem generalu on tu govori?

6 O: S obzirom da dva oficira Drinskog korpusa razgovaraju, moj zaključak
7 bi bio da je riječ o generalu Krstiću koji je bio komandant Drinskog korpusa.

8 P: A kad kaže "završio sam posao", šta misli pod tim?

9 O: Mislim da se govori o smaknuću bosanskih Muslimana na ekonomiji
10 Branjevo i u Pilici.

11 P: Zbog čega to ne bi mogao biti, recimo posao da ide vidjeti šta to
12 radi Pandurević?

13 O: Kada pogledamo u kontekstu, kao prvo zbog čega se on uopće nalazi u
14 zoni Zvorničke pješadijske brigade i drugo je ova rečenica: "Jesi li završio? -
15 Ja sam završio sve." Mislim da iz toga možemo zaključiti da oni razgovaraju o
16 tome da je završio njegov posao, a to je bilo smaknuće zatvorenika.

17 P: Dakle 16. jula u 21.16h kakva je bila situacija sa zatvorenicima u
18 zoni Zvorničke brigade?

19 O: Osim nekoliko preživjelih, svi zarobljenici su već smaknuti na svim
20 mjestima na kojima su ih držali.

21 P: Dobro. Dalje kaže, R kaže: "Dobro." A Popović kaže: "Doći ću tamo
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sutra kada budem siguran da je sve to sređeno, znaš."

2 Što Vi mislite da ovo znači?

3 O: Kao što će drugi dokumenti pokazati u budućim dokaznim predmetima, mi
4 znamo da dok su 16. jula 1995. trajala ta smaknuća, zapravo još taj postupak
5 pokapanja mrtvih tijela je počeo tek ujutro 17-oga. Mislim da on želi biti
6 siguran da zna da je to učinjeno prije povratka.

7 P: Opet R kaže: "Dobro." P kaže: "Nakon što dovedem transport otamo."

8 Što ovo znači?

9 O: Ne, ne znam. U ovom kontekstu, ne znam što to znači.

10 P: Dalje, R kaže: "U redu."

11 A Popović kaže: "Pa, općenito govoreći nije bilo nikakvih većih
12 problema, ali tamo gore, tamo je bilo užasnih problema. I ono što je komandant
13 poslao bilo je baš ono što treba."

14 Možete li Vi išta razaznati iz ove ponešto teške rečenice?

15 O: Pa kada se rečenica razloži, prvi dio kaže: "Pa zapravo nije bilo
16 nikakvih većih problema." Uzevši u obzir kontekst svih ovih stvari o kojima smo
17 govorili i o tome što se događalo s kolonom, ja mislim da on ovdje govori o
18 masovnim pogubljenjima. Jer, postojala su zapravo dva problema u sektoru
19 Zvorničke brigade, jedno je bilo pitanje kolone, a drugo, pitanje masovnih
20 pogubljenja. Svakako, historijski kontekst sasvim jasno kaže da je bilo sa
21 kolonom užasnih problema. Dakle u tom kontekstu pukovnik Popović obavještava

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Rašića da nije bilo nikakvih većih problema u vezi sa smaknućima.

2 P: Ali idemo sada na drugu rečenicu: "Ali tamo gore."

3 Što Vi mislite da znači "tamo gore"? Opet se spominje taj izraz.

4 O: U ovome kontekstu, a tu se zapravo moje mišljenje mijenja od mog
5 prethodnog tumačenja, ja bih se složio sa tumačenjem pukovnika Obrenovića da
6 "tamo gore" znači "tamo na mjestu bitke". Dakle prema IKM-u i prema prostoru
7 Baljkovice gdje se vode najintenzivnije borbe.

8 P: Zašto ste se Vi u tom smislu predomislili?

9 O: Pa, u ovome kontekstu, a ja sam uvijek nastojao to gledati kao
10 komponentu ukupne analize, ako neki dokument ili presretnuta poruka daje
11 mogućnost višestrukih jasnih objašnjenja, pogotovo ako postoji pitanje koje
12 možda čini razliku između kriminalne interpretacije i vojne interpretacije, onda
13 je praksa takva da bih to gledao kao vojnu operaciju. Ja sam uvijek tako
14 profesionalno nastojao svoju analizu čitavih tih događaja držati što je moguće
15 opreznijom.

16 P: Dobro. Dalje kaže: "Tamo gore je bilo užasnih problema."

17 Što Vi mislite na što on misli kada kaže da je bilo užasnih problema?

18 O: On tu zapravo razgovara o pitanju žestoke bitke između kolone i
19 Zvorničke brigade.

20 P: A dalje kaže: "Ono što je poslao komandant bilo je baš ono što
21 treba." Što to znači?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To je zanimljiva rečenica, zanimljiva fraza, uzevši u obzir povijesni
2 kontekst svih tih događaja. Kao što ćemo razgovarati kada budemo govorili u vezi
3 sa vanrednim izvještajem Zvorničke brigade od 16. jula, pukovnik Pandurević
4 jasno kaže da zbog toga što pojačanje nije stiglo na vrijeme je morao otvoriti
5 prolaz u svojim redovima i propustiti kolonu. Ovdje, u ovom kontekstu, pukovnik
6 Popović kaže da je ono što je poslao komandant prava stvar. Ja nisam siguran
7 govore li oni obojica, svi o istoj stvari u ovome smislu. Jer, sa gledišta
8 pukovnika Pandurevića, to je došlo prekasno. Dakle nije bila prava stvar.

9 P: Vratimo se nakratko korak nazad. Ja bih Vas zamolio da nam date jedan
10 kratki sažetak onog što će biti dio spisa ovoga predmeta, a već je u predmetu
11 *Krstić* u spisu. Radi se, naime o nekim bitnim točkama svjedočenja gospodina
12 Erdemovića.

13 Što kaže gospodin Obrenović konkretno, dakle koji je to bio problem
14 kojim se bavila njegova jedinica, na koji je naišla prilikom ubojstva nekih
15 1.000 zarobljenih Muslimana na vojnoj ekonomiji u Branjevu?

16 O: Konkretni problem na koji je njegova jedinica, jedinica čiji je on
17 bio pripadnik, naišla, a mislim da je tada imala 6 ljudi bilo je, prije svega to
18 što je dovedeno puno ljudi koje je trebalo pogubiti. A drugo, njih je bilo
19 toliko malo. A treće, gospodin Erdemović kaže da su vrlo rano ujutro ljudi,
20 pripadnici tog voda od šest ljudi, odjeljenja od šest ljudi počeli piti. I onda,
21 iako su neki pripadnici odreda žarko željeli izvršiti ta pogubljenja, drugi nisu

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 uopće bili oduševljeni tom idejom.

2 P: Dakle, iz onoga što kaže gospodin Erdemović, je li njegova jedinica
3 dobila ikakvu pomoć u vezi sa tim njihovim problemom toga dana na vojnoj
4 ekonomiji Branjevo?

5 O: Dražen Erdemović je posvjedočio da je u ranim popodnevnim satima 16.
6 jula 1995. došla jedna grupa vojnika iz Bratunca i pomogla u smaknuću tih ljudi.

7 P: Jeste li Vi imali prilike pregledati transkript Vašega svjedočenja u
8 predmetu *Krstić*?

9 O: Da.

10 P: Jeste li Vi za vrijeme toga svjedočenja napravili jednu grešku u vezi
11 sa podacima dobivenim od gospodina Erdemovića?

12 O: Jesam. I to sam prepoznao, pronašao kada sam pregledao transkript
13 svjedočenja prije nekih tjedan dana otprilike. Ja sam krivo rekao. Jedno od
14 pitanja koje mi je bilo postavljeno, čim sam to prepoznao što sam rekao, tražio
15 sam da se provjeri traka. Zato što se meni pripisuje primjedba da je Erdemović
16 rekao da su došli ljudi iz Bratunačke brigade. A htio bih reći za zapisnik da
17 sam od samog početka moga bavljenja ovim poslom i ovim predmetom sam cijelo
18 vrijeme znao da je Erdemović samo rekao da su ti ljudi bili vojnici iz Bratunca.
19 On nikada nije rekao da su oni pripadnici Bratunačke brigade. I to je činjenica
20 koju ja znam. I zato sam tražio pojašnjenje da vidim jesam li ja to stvarno
21 rekao. Ako sam to stvarno to rekao, krivo sam rekao.

22 P: Uz ovu činjenicu na umu, vratimo se još malo nazad. Kaže: "Tamo gore,
23 bilo je užasnih problema. I ono što je komandant poslao bila je prava stvar."

24

25

26

27

28

29

30

1 Jeste li Vi imali na umu ono što je rekao gospodin Erdemović kada ste ovo
2 analizirali?

3 O: Da.

4 P: Dobro. Idemo onda dalje. R kaže: "Dobro."

5 P kaže: "Samo jedna stvar. Užasno. Bilo je užasno."

6 A onda Rašić kaže: "Slušaj Vujadine, da li ovo razjašnjava ikakva
7 pitanja u vezi s tim tko bi mogao biti potpukovnik Popović?"

8 O: Da.

9 P: A Popović kaže: "Šta?"

10 R kaže: "Reci mi je li išta stiglo tamo od Vidoja Blagojevića?"

11 Tko je Vidoje Blagojević u ovome kontekstu?

12 O: Pa u ovom kontekstu, to je komandant 1. bratunačke lake pješadijske
13 brigade.

14 P: A što Vi mislite da Rašić pita kada kaže "je li išta stiglo od Vidoja
15 Blagojevića?"

16 O: U kontekstu drugih podataka na koje ćemo još doći, a uočeno je da su
17 razne jedinice slale dodatne snage u zonu odgovornosti Zvorničke brigade - u tom
18 smislu, dakle Rašić pita jesu li ti vojnici koji su poslani ili koji su trebali
19 biti poslani iz Bratunca stigli.

20 P: A Popović to razjašnjava kad kaže: "Da. Misliš na ljudstvo?"

21 Rašić kaže: "Da. Da. Je li išta stiglo? Nešto je trebalo stići."

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   A onda Popović kaže, imamo još jedan zanimljiv komentar, kaže: "Da,
2 stiglo je... Tamo je gore."

3   Što Vi mislite na šta on točno misli ovdje?

4   O: U tom smislu on misli, odnosno govori o svome znanju da je jedna
5 grupa vojnika iz Bratunca konačno stigla. Te da je poslana tamo gore. Dakle u
6 pravcu isturenog komandnog mjesta Zvorničke brigade, tj. prema Baljkovici.

7   P: Dalje on kaže: "Tamo je gore, ali nije stiglo na vrijeme i nije
8 uvedeno na vrijeme."

9   Što Vi mislite da ovo znači?

10   O: On zapravo tu ponavlja da su pojačanja stigla kasno.

11   P: On kaže dalje: "A i drugi koji su došli." Zna li koji su to "drugi"
12 o kojima on tu govori?

13   O: Postoji više mogućnosti. Kao što ćemo vidjeti u jednom kasnijem
14 presretnutom razgovoru, bilo je pojačanja koja su stizala iz Doboša. A Doboš je
15 tajni naziv komande u Vlasenici. Zatim još neka pojačanja iz Miličke brigade,
16 kao i pojačanja iz jedinica 65. /u engleskom transkriptu: "16."/ krajiške
17 brigade.

18   P: A Erdemovićeви ljudi iz Bratunca? Biste li njih tu uveli kao
19 mogućnost?

20   O: Mogućnost postoji.

21   P: No, dalje on kaže: "Ali, zakasnili su. Dakle nisu uvedeni na vrijeme.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I zato je komandant koji je bio ovdje imao problema."

2 Što Vi mislite što znače riječi "i zato je komandant koji je bio ovdje
3 imao problema"?

4 O: Pa u jednoj širokoj interpretaciji komandant ovdje bio bi pukovnik
5 Pandurević. Oni govore u jednome širem kontekstu o činjenici budući da pojačanje
6 nije stiglo na vrijeme, da je komandant, pukovnik Pandurević imao problema te da
7 je morao otvoriti brešu u svojim redovima za prolazak kolone.

8 P: U tom smislu, dakle ako su ljudi koji su zakasnili bili razlog
9 Pandurevićevim problemima, bi li to odgovaralo onim Erdemovićevim ljudima iz
10 Bratunca?

11 O: U principu ne.

12 P: Prelazimo na sljedeće pitanje. R kaže: "Kada su točno stigli
13 Blagojevićevi ljudi?" Zatim u odgovoru imamo psovku i kaže: "Ne znam točno. Ne
14 mogu." I onda jedan drugome postavljaju pitanja. Rašić nešto spominje dežurnog
15 oficira: "Kada su Blagojevićevi stigli?" Dežurni oficir kaže: "S Badema." I
16 završavaju riječima: "Nazvat ću te ponovno."

17 Imate li presretnutu poruku koju možete uvesti u svoju analizu za ovaj
18 zadnji dio, a koja Vam nije bila poznata za vrijeme suđenja generalu Krstiću?

19 O: Da.

20 P: No, prije nego što dođemo na to, možete li mi reći što ste Vi o ovome
21 u početku mislili? Što ste mislili o ovome pitanju u vezi sa dolaskom
22 Blagojevićevih ljudi?

23 O: Taj stav je zapravo prešao... prošlo je zapravo nekoliko godina u
24 vezi sa analizom situacije /kako je prevedeno/. Na osnovi izjava gospodina

25

26

27

28

29

30

1 Erdemovića i svjedočenja na suđenju, kao i na osnovi dokumenata koje smo dobili
2 u Bratunačkoj brigadi, moj prvotni zaključak bio je da su ti ljudi vjerojatno
3 bili iz Bratunačke brigade.

4 No, kako se istraga dalje odvijala, ustanovljeno je da postoji jedan
5 pojedinac za kojega se zna da je bio pripadnik Pantera iz Istočno-bosanskog
6 korpusa. A koji je 13. jula 1995. bio u Bratuncu. Ja mislim da je Vijeće o tome
7 obaviješteno. Kada smo došli do tog podatka, ja sam ga analizirao i
8 sintetizirao. U kontekstu suđenja generalu Krstiću, ja sam svjedočio o tome za
9 vrijeme izvođenja opozitnih dokaza tužitelja. I rekao sam da se moj stav na
10 osnovu tog novog podatka promijenio.

11 P: Ima li još podataka koji su pomogli u toj analizi?

12 O: Svakako. Kada govorimo o fizičkoj prisutnosti čovjeka iz jedinice
13 Panteri, kao dio istrage OTP-a koja je u toku uspjeli su otkriti da je on bio
14 toga dana u zborničkoj bolnici gdje mu je ukazana pomoć zbog rane. Tako da
15 mislim, kako se istraga razvija i kako i dalje traje, mi smo u suštini uspjeli
16 potkrijepiti činjenicu da je taj čovjek, a možda i ljudi iz te jedinice bili u
17 području Zvornika. Te da su bili na vojnoj ekonomiji Branjevo 16. jula 1995.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Za zapisnik, to je zaštićeni svjedok
19 P188.

20 P: Pogledajmo sada sljedeću presretnutu poruku koja se bavi istim
21 pitanjem.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dokazni predmet 258.

2 O: Ovo je sažetak presretnutog razgovora u vezi s pukovnikom Cerovićem,
3 dežurnim oficijerom. 16. jula, kada sam rekao, pukovnik Cerović bio je dežurni u
4 komandi Drinskog korpusa. I tu se zapravo općenito govori o tome kada su došla
5 pojačanja u zonu Zvorničke pješadijske brigade. On kaže da je jedan broj stigao
6 s Badema. Mislim da se baš i u tekstu može pročitati, u rukopisu da je to bilo u
7 21h, otprilike u 21.30h. Došlo je 30 ljudi sa Doboša, dakle iz Vlasenice u
8 17.15h. Te 20 ljudi iz Banja Luke - oprostite - 30 ljudi s Badema, 20 s Doboša u
9 17.25h i 100 ljudi iz Banja Luke. To odgovara našim znanjima o brojnome stanju i
10 mjestima na koja su stizala pojačanja iz tih jedinica u zonu Zvorničke brigade
11 16. jula 1995.

12 P: Da se vratimo na one Erdemovićeve ljude iz Bratunca, u koliko sati su
13 oni došli na vojnu ekonomiju Branjevo?

14 O: Na osnovi svjedočenja gospodina Obrenovića u predmetu *Krstić*, oni su
15 došli otprilike u podne.

16 P: Da se sada vratimo na svjedoka P188 koji je svjedočio da je bio u
17 Bratuncu ujutro 16. s drugima iz svoje jedinice. Mislim da su bili
18 transportovani u jednom malom TAM-u 110. Ako su oni drugi došli u Branjevo u 1
19 sat popodne, kao što kaže Erdemović, kakve bi bile normalne vojne opcije? U
20 smislu gdje i ko bi ih primio? Odnosno, od koje bi jedinice oni dobili uputstvo?

21 O: Možda bi bio najinstruktivniji model u ovom slučaju lanac zbivanja
22 koji se, kako Erdemović kaže, dogodio kada je njegova jedinica dobila uputstvo

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da počne taj zadatak. Odnosno, da ode na te lokacije. U svom svjedočenju, a ja
2 ga ne želim parafrazirati, on navodi da to nije bila direktna ruta i da su
3 dobili uputstva od jednog od svojih nadređenih starješina da raportiraju štabu
4 Zvorničke brigade u *Standard*. I da će ih tamo sačekati jedan drugi oficir koji
5 će ih onda proslijediti dalje. I kao što Erdemović navodi, oni su došli do štaba
6 Zvorničke brigade, tamo ih je dočekaio jedan oficir. I odvedeni su na lokaciju
7 koju poznajemo kao vojnu ekonomiju Branjevo, gdje su dobili uputstvo o tome što
8 im je zadatak i šta se od njih očekuje da urade.

9 Logično, ako se to prenese na drugu grupu pojedinaca, neko je morao da
10 kontaktira te pojedince u području Bratunca i dati im uputstva da se prijave
11 štabu Zvorničke pješadijske brigade u *Standardu*.

12 P: Ko su bili oficiri koji su se nalazili u Bratuncu ujutro 16. jula,
13 koliko Vi znate?

14 O: Bilo je više oficira, koliko ja znam. Pukovnik Radoslav Janković iz
15 Glavnog štaba je još uvijek bio u Bratuncu 16. jula 1995.

16 P: Odakle je on radio?

17 O: On je radio iz štaba Bratunačke brigade.

18 P: Ko još?

19 O: Pukovnik Blagojević koji je vjerojatno bio tamo. Zatim kapetan 1.
20 klase Momir Nikolić, oficir za bezbjednost; poručnik Mičić kao oficir za

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 operacije. Zatim major Trišić, pomoćnik komandanta za pozadinske službe.
2 Općenito govoreći, cijela svita oficira iz Bratunačke brigade koja se očekuje
3 normalno da bi bili tamo, su se tamo nalazili. A izuzetak je naravno bio
4 načelnik štaba koji je bio raspoređen izvan tog područja.

5 P: U redu. Da li to odražava, koliko Vi znate, saznanja istrage vezano
6 za ovu temu?

7 O: Mislim da je to ono što danas imamo vezano za ovu temu.

8 P: U redu. Da sada prijedemo na sljedeće dokazne predmete.

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, možda nećemo dovršiti, ali
10 ćemo biti vrlo blizu završetka.

11 P: To je dokazni predmet 531. I to je vanredni borbeni izvještaj od 16.
12 jula koji ste ranije spominjali vezano za onaj raniji presretnuti razgovor. Da
13 li je to tačno, gospodine Butler?

14 O: Da. I to je još jedan primjer kako neka informacija koja logički ne
15 bi trebala biti u posjedu Armije Bosne i Hercegovine. Ipak se reference na nju
16 /kako je prevedeno/ pojavljuju u presretnutom razgovoru.

17 P: Mislim da ne moramo ići u detalje vezano za taj izvještaj. No, da li
18 je ona konzistentna sa nekim od referenci koje je Popović spominjao o brojkama u
19 onom ranijem presretnutom razgovoru?

20 O: Da. U tom smislu tačka 3 je gdje pukovnik Pandurević govori o
21 činjenici da pod datim okolnostima: "Ja sam odlučio u pogledu situacije da
22 otvorim koridor."

23 P: Dakle na to ste mislili kad ste rekli da je donio odluku bez
24
25
26
27
28
29
30

1 ovlaštenja?

2 P: Zašto Vi mislite da je on donio takvu odluku bez ovlaštenja?

3 O: Mislim da on to sasvim jasno objašnjava u tački 3 gdje navodi da
4 njegove snage ne mogu izdržati zato što su dijelovi u okruženju, da je brigada
5 napuštena. I oni se nose što bolje mogu sa srebreničkim Turcima. I to je spojeno
6 sa apsolutnom odlučnošću kolone da spase barem svoje živote, bez obzira na
7 gubitke.

8 Tako da ja mislim da je odraz, što se tiče pukovnika Pandurevića /kako
9 je prevedeno/. Odnosno, to je odluka što se njega tiče koja je bila neizbježna u
10 datim okolnostima.

11 P: U redu. Da sada pređemo na sljedeći dokazni predmet. To je dokazni
12 predmet 532. To je redovni borbeni izvještaj koji bi trebao doći prije ovog
13 vanrednog. Ima li nešto u njemu posebnog?

14 O: Ne. Samo nastavak opšteg istorijskog konteksta je razlog zbog čega
15 sam ga ponudio.

16 P: Dakle ništa posebno u njemu nema?

17 O: Ne.

18 P: Koji je sljedeći dokazni predmet vezano za ovu temu?

19 O: To je -

20 P: To je 533.

21 O: Da, gospodine. To je dnevni izvještaj Drinskog korpusa za isti taj
22 dan u kojem se pokazuje opšta situacija u zoni. I konkretno, vezano za Zvorničku

23

24

25

26

27

28

29

30

1 brigadu, govori se o situaciji u Zvorničkoj brigadi i pridruženim jedinicama
2 koje blokiraju ta područja. U tom smislu, imajući na umu izvještavanje o
3 situaciji, situaciju u kojoj je ovaj izvještaj sastavljen u 19.37h, odnosno
4 poslan u 19.37h, još uvijek ne postoji potpuno znanje od strane Drinskog
5 korpusa, komande Drinskog korpusa šta je tačno pukovnik Pandurević učinio.

6 P: U redu. Da se sada vratimo. Mislím da se sada trebamo vratiti na onu
7 knjigu naredbi inženjerije od 16. jula, što je dokazni predmet 535.

8 O: 16. jula unosi pod 1 i 2 da se rad još uvijek nastavlja, barem rano
9 ujutro - kako oni shvataju. I to inženjerija, odnosno mehanizacija u Orahovcu.

10 P: U redu. Mislím da ovdje imamo i neke putne listove vozila. Dokazni
11 predmet 536.

12 O: Toga dana to je rovokopač Torpedo, 60 litara goriva; vlasnik, *Birač*
13 *holding*. Međutim, toga dana pokazuje se da je aktivnost te opreme promijenjena.
14 U smislu da je prebačena iz Orahovca i da sada kopaju rovove u Kozluku. A to je
15 lokacija za pokapanje pogubljenih u školi u Ročeviću.

16 P: U redu. Da sada pređemo na sljedeći dokazni predmet, a to je 537 od
17 17. jula, knjiga naredbi inženjerije.

18 O: U ovom konkretnom kontekstu, tačke 1 i 3 govore o radu BGH-700 u
19 Branjevu i aktivnost ULT-220 u Branjevu. I govori se u tački 5 da BGH-700 treba
20 transportovati u Branjevo labudicom.

21 Znači, to su zadaci izvan redovitog poretka. I da će taj BGH-700 otići,
22 biti odveden u Branjevo i tamo se iskoristiti.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Šta se onda tamo događa u Branjevu?

2 O: 17. jula 1995. u vojnoj ekonomiji Branjevo se sahranjuju tijela.

3 P: Možete li kratko opisati kako znate da se to događa i da je to
4 istina?

5 O: Područje koje je poznato kao vojna ekonomija Branjevo je vojna
6 ekonomija. I ona pripada 1. pješadijskom bataljonu. Postoji serija dokumenata u
7 mom iskazu koji to sve povezuju.

8 P: U redu. Da sada pređemo na dokazni predmet 560. To je jedan
9 presretnuti razgovor. Koji bi to trebao biti datum?

10 O: To je 17. juli 1995. u 06.15h ujutro.

11 P: Tko mislite da je kapetan Trbić?

12 O: Kapetan Trbić je oficir za bezbjednost Zvorničke pješadijske brigade.
13 A mislim da je kapetan Trbić vršio funkciju dežurnog Zvorničke brigade od jutra
14 16. jula do jutra 17. jula 1995.

15 P: Ako dalje prođemo kroz ovaj tekst, navodi se da je general Krstić
16 navodno rekao: "Jeste li ubili Turke tamo gore?"

17 A Trbić kaže: "Pa mislim da ste dobili izvještaj. Šta još mogu da Vam
18 kažem?"

19 Šta mislite o čemu tu Krstić govori?

20 O: Mislim da tu pukovnik Krstić govori o pitanjima s kolonom. I da je
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 izvještaj u pitanju bilo redovni ili vanredni borbeni izvještaj Zvorničke
2 brigade u kojem se govori o toj situaciji.

3 P: Nakon toga pukovnik Krstić razgovara s pukovnikom Vinkom Pandurevićem
4 nešto kasnije. Da li je to tačno?

5 O: Da. To je tačno. Na strani 2 teksta na engleskom -

6 P: Da li raspravljaju o vojnoj situaciji u to vrijeme?

7 O: Da. To je tačno.

8 P: U redu. Koji je sljedeći dokazni predmet?

9 O: To je dokazni predmet Tužilaštva 358.

10 P: To je očigledno greška. To bi trebalo biti 538. Mislim da trebamo
11 napraviti tu promjenu.

12 O: To je za Mercedes s registarskim brojem M-5195. To je zadatak koji je
13 zabilježen u bazi *Standard*, Branjevo. I onda se vratio u bazu. I zadatak mu je
14 transport onoga utovarivača 700.

15 P: Da li znate da li je Milan Milovanović kao vozač pripadao Zvorničkoj
16 brigadi?

17 O: Ne sjećam se u ovom trenutku, ali to mogu provjeriti.

18 P: Ima li još nešto u ovom dokumentu?

19 O: Ništa. Osim da je u skladu sa dnevnikom inženjerskim koji pokazuje da
20 je to bio zadatak za taj dan.

21 P: Da li imate raspored inženjerske službe negdje pred sobom?

22 O: Ovo je moj primjerak. Tako da mogu pogledati.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U redu, gospodine Butler. Videćemo, možda možemo -
2 O: Dole na dnu, broj 6, Milan Milovanović je naveden kao vozač.
3 P: On je pripadnik inženjerske čete?
4 O: Da, gospodine. I to je za juli 1995.
5 P: Koji nam je sljedeći dokazni predmet?
6 O: Da se samo kratko vratimo na dokazni predmet 518, da bismo vidjeli da
7 je 17. jula 100 litara goriva D2 bilo uliveno u BGH-700.
8 P: U redu. A koji je sljedeći dokument?
9 O: To je dokazni predmet 522. To je građevinska mašina u vlasništvu
10 *Birač holdinga*. Tu se pokazuje aktivnost 17. jula, kopanje rovova u Branjevu i
11 vožnja u trajanju od 8 i pol sati.
12 P: Tu vjerovatno je greška. To je utovarivač, a ne rovokopač, ustvari.
13 Ne rovokopač, utovarivač.
14 U redu.
15 O: A sada bismo mogli pogledati dokazni predmet 237.
16 P: Da. Da pogledamo 237. Ispričajte nam nešto o ovome.
17 O: Radi se o razgovoru između dva sugovornika. Što se tiče
18 identifikacije lica koje je bilo zarobljeno iz te kolone, a koji je bilo glavni
19 vezista Namera Orića navodno. U kontekstu zbog čega je meni ovaj presretnut
20 razgovor važan je to što mi znamo za to lice i da to lice nije preživjelo rat.
21 Također vidimo da 17. jula 1995. dva sugovornika znaju da je pukovnik Stanković
22 bio u Zvorniku tog dana. A pukovnik Stanković je oficir obavještajne uprave
23 Glavnoga štaba.
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Samo da vidimo da li imamo točan broj dokaznog predmeta za ovu
2 presretnutu poruku. To bi trebalo biti P273. U redu.

3 Što je sljedeći dokazni predmet?

4 O: To će biti dokazni predmet Tužilaštva 539. Pretresno vijeće je već
5 vidjelo taj dokument, mislim.

6 P: Razgovarali smo o paragrafu 1 i 2 u to vrijeme, ako se ne varam.

7 O: Dakle ovo je samo potvrda nečeg. Naime, Armija BiH nije znala za
8 prisutnost tog pojedinca, Milorada Stankovića, u tom predjelu u to vrijeme. I to
9 se potvrđuje ovim dokumentom.

10 P: Sljedeći dokazni predmet je, ako se ne varam, 540.

11 O: Ovo je vanredni borbeni izvještaj od 18. jula 1995. iz komande
12 Zvorničke pješadijske brigade. Kao što sam već i govorio, opet se radi o
13 dokumentu gdje, nakon što je stvar riješena, pukovnik Pandurević u nizu dugih
14 paragrafa iznosi cijeli niz događaja, ne samo ove bitke nego i prethodnih bitaka
15 u kojima je on sudjelovao sa elementima Zvorničke pješadijske brigade. I gdje on
16 naglašava komandi Drinskoga korpusa da je tokom proteklih 6 mjeseci, bar po
17 njegovom mišljenju, njegova brigada snosila nesrazmjerno velik dio tereta
18 ratovanja.

19 Važno je, kad govorimo o krivičnim aspektima ono gdje ono govori o
20 situaciji na terenu u paragrafu 4. To je na strani 2 prijevoda na engleski
21 jezik. Tu on napominje da je situacija takva da ne samo da su bili preplavljeni,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nego mu je, pukovniku Pandureviću, nevjerojatno da je netko doveo 3.000 Turaka
2 vojne dobi koje je stavio po školama u općini, uz onih 7.000 koji su pobjegli u
3 šumu.

4 Kaže dalje: ovo je stvorilo izuzetnu situaciju i mogućnost potpune
5 okupacije Zvornika u saradnji i sadejstvu sa snagama na frontu.

6 P: Imate li još nešto što želite reći u vezi s ovim dokumentom?

7 O: Kada pogledamo verziju na B/H/S-u ovog dokumenta, vidi se potpis koji
8 ja pripisujem pukovniku Vinku Pandureviću. Što pokazuje da je on lično imao
9 saznanja o svemu. Opet, općenito govoreći, to pokazuje da je temelje za to, iako
10 je pukovnik Pandurević znao za odluku da se ti zatvorenici prebace u njegovu
11 zonu odgovornosti, u zonu odgovornosti njegove brigade. Ovdje se na neki način
12 vidi da on, on nije bio taj koji je donio tu odluku. I sada u retrospektivi da
13 izgleda da je bila loša odluka u pitanju.

14 P: Da li je ovaj dokument pokazuje kada je točno Vinko Pandurević saznao
15 za tu operaciju zarobljavanja, zatočavanja, transporta i ubijanja muslimanskih
16 zatvorenika?

17 O: Ne. Mislim da ne pokazuje.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da imam još 10 ili
19 15 minuta s kojima možemo završiti ili u ponedjeljak ili možda i sada?

20 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Možda bismo mogli raditi još desetak
21 minuta i završiti sa glavnim ispitivanjem.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Zahvaljujem.

2 P: Gospodine Butler, možemo li onda prijeći na sljedeći dokazni predmet.
3 To je 541.

4 O: Malo kasnije, sada smo naime na 19. septembru 1995., ova je dokument
5 koji je iz komande Zvorničke brigade zaplijenilo Tužilaštvo. Ono što se vidi u
6 ovom dokumentu je da je došlo do odobravanja za izdavanje 5 tona dizel goriva za
7 izvršavanje inženjerijskih radova u zoni odgovornosti Drinskog korpusa, koje će
8 onda biti isporučene. Ono što je zanimljivo je što se to gorivo daje kapetanu
9 Miloradu Trpiću, a mislim da se radi o kapetanu Miloradu Trbiću, da je došlo do
10 greške u pisanju u samoj poruci.

11 A to je naravno, taj kapetan Trbić je oficir bezbjednosti Zvorničke
12 pješadijske brigade. On je taj koji je bio zadužen za vođenje evidencije sata
13 rada tokom ovog projekta kojim se bavila inženjerija.

14 P: Imate li još jedan dokazni predmet vezan za to? Naime, dokazni
15 predmet 542?

16 O: Ovaj konkretni dokument koji nosi datum 14. septembra pokazuje
17 normalan tok naređenja od komande Glavnog štaba ka ljudima u tehničkoj službi da
18 se izda gorivo.

19 P: Za šta mislite da je korišteno to gorivo?

20 O: S obzirom da oficir bezbjednosti je zadužen za vođenje evidencije, to
21 je definitivno nešto neuobičajeno. Mi imamo evidenciju za korištenje opreme za
22 septembar i oktobar 1995. za Zvorničku brigadu. I za razliku od one iz jula, sve
23 aktivnosti koje se odnose na postupke vezane za inženjerijski rad nisu

24

25

26

27

28

29

30

1 jednostavno navedene u toj evidenciji.

2 Po mom razumijevanju, na osnovu dokumenata i na osnovu istrage koju i
3 dalje vršimo, to je gorivo bilo zapravo korišteno kako bi se izvršio proces
4 premještanja iz jedne masovne grobnice u drugu. Dakle iz primarne na jednu od 20
5 sekundarnih u zoni Zvorničke pješadijske brigade.

6 P: Da sada dovršimo, gospodine Butler, time što ćemo se vratiti na radnu
7 bilježnicu Zvorničke brigade. Možete se vratiti na mjesto gdje ste stali.

8 O: Na strani 18 toga dokumenta sam podvukao spominjanje pogibije jednog
9 pojedinca. Ako to usporedimo sa izvještajem od 14. jula 1995., dnevnim borbenim
10 izvještajem Bratunačke brigade, vidjet ćemo da je to pojedinac iz 4. bataljona
11 koji je poginuo. Kao što sam ranije u iskazu rekao, 4. bataljon Bratunačke lake
12 pješadijske brigade je zapravo bio 8. bataljon Zvorničke pješadijske brigade. I
13 samo se po sebi razumije da je pogibija tog vojnika iz Bratunca, iako se navodi
14 da je... njegova brigada iz Zvornika je navedena u knjizi dežurnog oficira
15 ovdje. To je još jedan način da se potvrdi vrijednost ovoga.

16 P: Da li znate kada je taj čovjek poginuo?

17 O: ja se izvinjavam. Mislim da se radilo o 15. julu 1995., ne 14-om.

18 P: Da nastavimo sa ovom praksom identificiranja informacija. Molim Vas,
19 recite nam na kojoj se to stranici nalazi?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Na stranici 19 prijevoda na engleski. Tu je 15. jula navedeno:
2 "Badem poslao pojačanje". To je otprilike u 9.21h ujutro 15. jula 1995. U ovoj
3 konkretnoj situaciji se vraćamo na to da nema slaganja sa presretnutim
4 razgovorom o kojem smo detaljno razgovarali. Naime, ta pojačanja koja je poslao
5 Badem ne dolaze do gotovo 21h uveče te noći. Dakle postavlja se pitanje šta
6 zapravo znači ovo "slanje pojačanja".

7 P: Ljudi koji su došli u 21h - ne razumijem.

8 O: Oprostite. Nismo sad na 15. julu /prijevod engleskog transkripta: "
9 na 15. julu smo"/. U ovom kontekstu radi se o pojedincima koji su navedeni da su
10 stigli 15. jula u dnevnom borbenom izvještaju. Ja sam pomiješao datum. Ja se
11 izvinjavam.

12 P: Da idemo dalje, da vidimo koji je Vaš sljedeći komentar.

13 O: U kombinaciji sa onim od 15. jula kada se govori o tome da je
14 ljudstvo iz Bratunca stiglo u Parlog.

15 P: Na kojoj je to stranici?

16 O: Na 22. u prijevodu na engleski.

17 P: U redu.

18 O: Na strani 23 prijevoda na engleski zabilježeno je da bi netko trebao
19 prenijeti Popoviću da je njegov prijedlog odobren.

20 P: Zna li o čemu se tu radi?

21 O: Ne, ne znam.

22 P: U redu. Što je sljedeće?

23 O: Na strani 24 prijevoda na engleski se može pročitati da Drago i
24
25
26
27
28
29
30

1 potpukovnik Popović treba da se jave majoru Goliću rano ujutro.

2 P: Zna li o čemu se tu govori?

3 O: To bi mogla biti referenca na to da bi oni htjeli da raportiraju
4 ujutro 16. jula o tome kakva je situacija.

5 P: Zna li tko je Drago?

6 O: Mislim da bi ovo mogao biti Drago Nikolić, oficir za bezbjednost
7 Zvorničke pješadijske brigade.

8 P: U redu.

9 O: Nešto niže na stranici 24 je zahtjev 1. pješadijskog bataljona za 50
10 litara nafte, 20 litara benzina, 10 sanduka municije 7.62 milimetra. I gore je
11 navedeno da je to za transport jedinica za Kulu. U sektoru 1. bataljona, Kula je
12 škola u Pilici gdje su držani bosanski Muslimani 15. jula 1995.

13 P: Što je sljedeće? A na strani 25 vidimo: gospodin Obrenović, 16. juli.

14 O: Nećemo to staviti na grafoskop. Tu se spominje onaj pojedinac koji je
15 umro u bolnici. A zatim, strana 26 prijevoda na engleski, sada smo 16. juli, u
16 8.55h, Golić traži od Popovića da ga nazove. I rekao mu je da može da zaboravi
17 na ono što je tražio, jer je došlo do promijene planova. Ono što je naveo je da
18 kakav god prijedlog bio, ta je stvar bila prenesena pismenim putem. On zna šta
19 treba napraviti u skladu sa postupkom koji je odredio šef sa Panorame 01. Dakle
20 to bi trebao biti general Mladić, pošto je Panorama kodno ime Glavnog štaba, a

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 01 je nešto što često ide uz komandanta. Znamo da je ta poruka prenesena
2 Popoviću u 09.10h.

3 Prema dnu stranice vidi se još jedna zabilješka gdje piše da Beara treba
4 nazvati Panoramu 155 u 09.30h. Na strani 27 prijevoda na engleski piše da je u
5 10.50h 35 vojnika Istočno-bosanskog korpusa bilo poslato na istureno komandno
6 mjesto. To su vojni policajci Istočno-bosanskog korpusa. I oni su u izvještaju
7 od 16. jula kao jedna od jedinica koja se uspjela pojaviti kao pojačanje.

8 P: Jesu li Panteri bili među njima?

9 O: Ne znam. Također se spominje da je Zlatar prijavio da se trijaža
10 ranjenika i zatvorenika mora sprovesti. To je preneseno Beari. To vidimo sada u
11 kontekstu one ranije presretnute poruke.

12 P: O kojoj konkretnoj referenci mislite?

13 O: /nedostaje simultani prijevod/

14 P: Na koju konkretnu riječ iz druge presretnute poruke spominjete?

15 O: Onu trijažu.

16 P: Od kojeg je to datuma bila poruka?

17 O: Od 16. jula 1995.

18 P: /nedostaje simultani prijevod/

19 O: Nastavlja dalje, kaže da u 11.20h, 16. jula imamo razgovor s Badema
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da je pukovnik Janković zvao te da je tražio majora Malinića. I da je prenesena
2 poruka.

3 P: Mi znamo što je Badem, znamo tko je Janković, a tko bi mogao biti
4 major Malinić?

5 O: U ovome kontekstu, major Malinić je komandant bataljona vojne
6 policije 65. zaštitnog puka.

7 P: Postoje li dokumenti ili presretnute poruke koje kažu da je on negdje
8 tamo u području Zvornika u to vrijeme?

9 O: Ne. Na 28. stranici - 16. jula, oprostite, imamo još jedan izvještaj
10 sa Zlatara koji kaže: "Naš paket je na putu. 30 će stići za sat vremena. A drugi
11 paket se očekuje da stigne oko 16h." U ovom kontekstu mislim da oni sada nastoje
12 ući u trag pojačanjima koja stižu u tu zonu. Mislim da se ovi paketi ne odnose
13 na zarobljenike.

14 P: Hvala. Sljedeće, molim.

15 O: Na 29. stranici piše da je Popović u 14. sati tražio autobus sa punim
16 rezervoarom i 500 litara dizela. Te da je o tome obaviješten Golić kao dežurni
17 oficir Zlatara. A to odgovara prethodnom dokumentu koji je jedna presretnuta
18 poruka.

19 Na 30. stranici prijevoda na engleski, kako smo detaljno razgovarali
20 ranije, počevši u kasnim popodnevnim satima, imamo čitav niz poruka sa Zlatara
21 koje kažu da netko mora odmah otići komandantu i poslati pisani izvještaj o
22 trenutnoj situaciji. U ovome kontekstu, prva osoba je Mijatović, operativni
23 oficir Zvorničke pješadijske brigade. Dalje, izgleda da je potpukovnik Popović
24
25
26
27
28
29
30

1 morao pronaći Vinka Pandurevića na terenu. A dežurnom oficiru je izvješteno da
2 se mora vratiti iz zone 1. bataljona, gdje se nalazi, kako bi ga Zlatar mogao
3 poslati na zadatak.

4 A zatim, postoje referentne točke, a to su Pilica i vojna ekonomija
5 Branjevo koje se nalaze u zoni 1. bataljona Zvorničke pješadijske brigade. U
6 17.05h je došlo 30 ljudi iz Vlasenice. To otprilike odgovara presretnutoj poruci
7 koju imamo. Zlatar ponovo pita imaju li izvještaj komandanta.

8 SUDIJA LIU: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, jako mi je žao,
9 shvaćam Vas, razumijem Vas. Ali, upravo mi je rečeno da u 14.15h u ovoj sudnici
10 se odvija jedno drugo ročište. Što znači da mi moramo izići iz sudnice na
11 vrijeme. Dakle, mislim da ćete moći nastaviti sa svojim ispitivanjem u
12 ponedjeljak. A zahvalio bih se prevoditeljima i stenografima kao i ljudima iz
13 tehničke službe na suradnji.

14 Nastavljamo u ponedjeljak u 09.30h.

15 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

16 ... Sjednica završena u 14.01h.

17 Nastavak zakazan za ponedjeljak,

18 17.11.2003. u 09.00h.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30